

304393

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

VOL. I.

జెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 19 వ తేది శుక్రవారము

No. 297

సంపుటము. ౧.

ఆ న ం ద నా మ స ం వ త్స ర ఘ ణ న శు క్ల పం చ మి గి.

సంచిక ౨౯౭

యుద్ధ చరిత్రము

సంవత్సరాదినందిక!

సంవత్సరాదినందిక!

ఆంధ్రపత్రికయొక్క ఆరవసంవత్సరాదినందిక సిద్ధమగుచున్నది. ఆసంచికయందు విద్యావంతులైన యాంధ్రమహాజనులచే వ్రాయబడిన నిర్బంధ సైన్యసేవ, ప్రాచీనచరిత్ర, జీవ చరిత్ర, నవలలు, సాహిత్యము, సంస్కరణము, హిందూత్వవర్ధనము, యోగనిద్ర, భీరారాధన, మహమ్మదు, ఈశ్వరమీమాంస, రణగీతములు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ఆంధ్ర మహాజనుల చిత్రపటములును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడుచుండుటయేకాక నిపుడు లోకము సంతయును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మింక్రిందివిషయములతో ముద్రింపబడుచున్నది:-

1. జర్మని, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల పరిభ్రమణము పటములు; 2. యుద్ధమునకు ప్రత్యక్షకారణములు పోక్షకారణములు; 3. యుద్ధ వ్యూహములు, వాటిపటములు; 4. భిక్షరాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము పటములు; 5. దుర్గగుల్ఫ నిర్మాణము వాటిపటములు; 6. నానారాజ్యముల సైన్యబల ఫిరంగుల పటములు; 7. రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంతుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8. యుద్ధప్రదేశముల యుద్ధనామగుల పటములు; 9. యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను చెబుచు 400 పటములు దీనియందు బ్రతుకొనబడి యాంధ్రప్రచురణములకు దహర్వముగ నుడగలను. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర దినపత్రిక కిమాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వహించుచుండును.

యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) ధరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడుచున్నది.

ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు.

అమృతౌజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము.

ప్రతివారము వేలకువేలు విక్రయము. సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే. తలనొప్పుల మాపును. వాయువుపోట్ల బాపును. పొన్నపుకొప్పుల బారదోలును. పోట్లపోగొట్టును. వనమూలికలచే హిందూదేశమందు తయారుచేయబడు ముఖ్యమందు. సువాసనగలిగియుండును. దీనిని విదేశములలోగూడ వాడుచున్నాడు. పంచభావచీటి చూచిగొనిన మోషము గలగడు.

అమృతౌజనము డిపో, 109, ఫేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక, 6, 7, తంబుశెట్టిపేథి, జెన్న పట్టణము.

సుపీరియర్ లీవర్ జ్వాలెలువాచ్.

జ్వాలెలుతో సహా ధర రూ 2.0-0. పోస్టేజి 0-4-0. డివిజి 5 సంవత్సరముల జ్వాలెలకి గలదు.

ఈ జ్వాలెలను దేయబడినాడు మౌకంపిని వేరు ఎట్టకనిరా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చుట్ట కందమై తక్కువ యును. జ్వాలెలతో అనుగూడు కోమనుగలిగి మొగటుపడుటకు దగియుండును. పెక్కుమార్తల జ్వాలెలను గూర్చి చీటి అడికించి యుండును. నీచు రుంది

జ్వాలెల రాయచేయబడినది. కాని శివరియొక్కను జిక్కను ఒకజ్వాలెను తీయుదురను కలంపుతో తక్కువ వెలకుంది తిను. కాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియని యనుభవంబున తెలియను. ఇదిగల కోనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపూర్వముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడు. మా పట్టణమున కోనేకల లోక సంకేతించినది, నేనుమాట తెంచుట? సుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, హాల్డబాన్స్ సం1871, మద్రాస్

అమృతౌజనం.

అమృతశేట్టమాదిగల మాయమందుగాదు. ప్రతియింట నుండదగినది తలనొప్పులు, వాయునొప్పులు కీళ్లపోట్లకు, పక్షవాతములకు వీని కన్నిటికి అమృతము చక్కని హస్పిగో సహా సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు

అమృతౌజనం డిపో, 6, తంబుశెట్టిపేథి, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదిగల రెండు షుద్ధీకణములు తెలుగదినవి.

ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభ మగు భాషలో తెలిపబడుటలతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందావద్ధతి సంవత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రపంచ రుసుములేర్పడి సంవత్సరము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును. కలయవాడు— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం.పి., చిల్డ్రన్ డిపి, మదరాసు. అని వ్రాయును.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథములు.

ఆర్యవశాశము.

సత్తమ గుచ్ఛము.

ఆర్యులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆర్యులకు వాడుక ప్రతిమూలకమునందుండియు ఆర్యులు దీనిని నుపయోగములను ఆయుర్వేదమున బోధనామాన్యమును నివర్తించుచు వర్ధతులను, దెలుపుచుచు వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన ఆర్యులు సామాన్యవైద్యుడు గూడ తీయుటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు బోధనబడిన మూలక లే గాక యూనాని వైద్యమునకు సంబంధించిన మూలకలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణాదులు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలసాధువముగల వల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారిగ నుండునటుల దీనికి సరళముగ నొక వ్యాఖ్యను గూడ వ్రాసి ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పిదప దెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

1. మాధవనిదానము.	రూ. 8-0-0	6. వక్షికర్మము.	రూ. 0-4-0
2. కథావైద్యము.	" 1-0-0	7. ఆయుర్వేదచరిత్రము.	" 0-4-0
3. ఆయుర్వేదపరిభాష.	" 1-8-0	8. భేషజ. కల్పము.	" 1-0-0
4. అగస్త్యవైద్యము.	" 0-4-0	9. చరకసంహిత.	ఇది ఆచ్యునండి 1915
5. శల్యకంఠము.	" 0-4-0	10. శుక్రత సమహిత.	కర్మము మొదటి భాగమున వెలువడును.

పోస్టేజీ సేరుగా నియ్యవలయును.

కాంచాకీర్తి:—
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.టి. రోడ్, ఆచారప్పకో పేద, ఆయుర్వేదాశ్రమం - డి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్రమ చందాదారులకు మాధవనిదానము శిష్యుల మిగత గ్రంథములన్నియు కూడా యిట్లాగే రద్దీకి యిచ్చబడును.

వనోపధి సారాపరిల్లా.

ఇది దేహమునందుంట్లు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కిళ్ళి బోట్లు, పాతవాయువుబోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయముగను. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

కుష్టు కు మండు.

ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) కాగవల్లెలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫనసవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.

కస్తూరి.

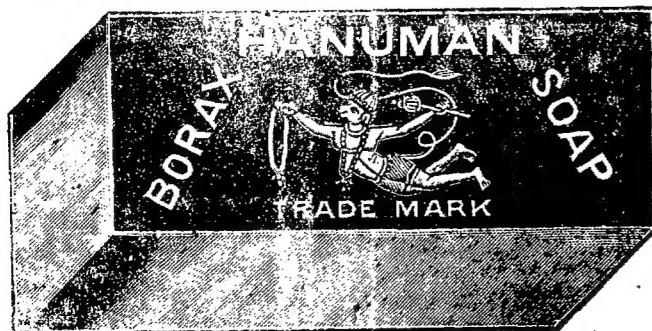
విషజ్వరములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింత రోగములకు, వాతములకు, చిన్న బిడ్డల జబ్బులకు, పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగమైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని, కస్తూరి బంగారమున కన్న

ప్రియమగుటచేతను, నవరస సమయములందు దొరకుట దుస్తరము. మాడిపోయిందలి కస్తూరియందితర పదార్థము లేవియును జేర్చబడవు. ఇంతవరకు మాతావునండి కొనివహరల కీవిషయము తెలిసియున్నది. కొనినవా రొకసారి పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలితి కస్తూరిని గొని మోసపోరు. తులం 1-కి రూ. 30-0-0.

అమృతాంజనండిపో. 6 & 7, తంబు శెట్టివీధి, జార్జిటౌన్, మదరాసు.

హనుమాన్

చర్మమునకు నాశ్చేయమును మృదుత్వమునిచ్చును.

బోరక్సునబ్బు.

ముఖమును యీసబ్బుతో ప్రతి దినము శుభ్రము చేయుచుండిన సౌందర్యము తత్పరకలుగ జేయును.

ఎస్. రంగనాథం నెట్టి అంకు బృందర్పు, మదరాసు.

ఉష్ణమును కలిగించునట్టి, ఉడికించునట్టి అన్ని రకముల బ్రూచులకును మదరాసు రాజధానిలోని అన్ని కంపెనీలకన్న మౌకంపెని గొప్పదియు, నమ్మకమయినదియు నయ్యున్నది. ఇది మాకు ముఖ్యమయిన పనియగుటవలననే మాతాతాదాదలకు మిక్కిలి స్వల్పధరలకు మేము యివ్వగలిగియున్నాము.

సర్వసాధారణములగు కొన్ని మాదిరిలను

No 100 (detachable) (శబ్దముగల, శబ్దము లేని) 2 బర్నరులు వహింపబడును. యిరు బల్బులందును 3 ట్టి యువ్వోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహితము

No 11 (detachable) చాలాబల్బులను నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొడవైనది. టిక్ పెట్టె సహితము. రూ. 9-8-0

నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహితము రూ. 8. నెం. 200 పాకెట్ ప్లాన్ చిన్నదియు చెయి ఇమడుపు గలదియు టిక్ పెట్టె సహితము రూ. 5-8-0
కే. ఎస్. పి. వీ. జీ, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, కర్తవలకు ప్రత్యేక పుధరలు యివ్వబడును.

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యిఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య గారిచే దేవనాగరి భాషనుండి తర్జుమాచేయబడినది. 8 భాగములు కలవు. 1 భాగమునందు అనేకవిధములైన అన్నములు, త్రాస్తాన్నములు, చేయకరిముగలవు. 2 భాగమునందు యిరుగాయలు పచ్చళ్లు కోకిలిరీతి ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన అనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు క్రమముగలదు. వేరేల, కిలీ పాకమునకు కావలసిన యాదార్థుగలదు. ప్రతియంట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి రూ. 1-8-0; పోస్టు ఖర్చులుసహా 1-11-0. పక్షిటియందు నేయిన్నొక్కదినము చెప్పిన ప్రస్థావేశపు పదతియొక్క వినోద కథలు.

240 పేజీలు. మేలుకాగితములు, క్యాలికోలైండు ప్రతి 1,కి రూ. 1-4-0; పి. పి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు పోస్టుఖర్చులతో 8-0-0. మాలిగనము:—

మోర్ వాచ్ అండ్ కంపెనీ
45 మల్లాసా హాలు వీధి, మద్రాసు.

శుక్లనష్టము

గుణమీయనిచో

సొమ్ము తిరుగ నీయబడును.

100 మాత్రలు గల సీసా రూ. 2-0-0.

పోస్టుఖర్చులు వగయిరా ప్రత్యేకము.

నమ్మకమయిన మందులు యింకను కలవు.

కేట్లాగు ఉచితముగ పంపబడును.

టవర్ అండ్ కో.,

(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-6-0. 12-కి 8-8-0

మాతామరతై

లము ఒక్కడబ్బా

ను ఆరు అణాలకు

కొని నాలుగైదు

సారులు రాచియె

డల తామర నిర్మా

లమగును. నయము

కాని యెడల మీ

ఆరు అణాలు తిరిగి

సీసికొన వచ్చును.

అనేకసంవత్సరములు, మానములు బాధపడినవారు దీనివలన తమజుమే గుఖము పొందిరి. హా! నిదురపట్టక బయట అంతుచుండు అవస్థ వగవానికైనను వద్దు.

అమృతాంజనం డిపో, 6, తంబు శెట్టివీధి, మదరాసు,

చుట్టకు వీలైతే చక్కచక్కనగా తీసుకువచ్చి, రిస్క
చదవడమేమిటో? నేర్పడమేమిటో? చదవడమేమిటో? లేదని నిర్ణయముగా ప్రతిపాదించవలసివచ్చును.

కలగూరగంప.

అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే

అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే

అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే

అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే
 అంతాగలగూరగంప అంధ్రప్రదేశ్ భవనమునకు జరుగుతుండగా
 తా. వాకి తెలిస్తే

వృత్తింతులు.

ఒంగోలు వార్తలు.

(ఒక విశేషం యొద్దనుండి)

భూకంపము.

ఒంగోలు 16:—ఈనెల మొదలును భూకంపమువచ్చి
 రెండు నిమిషము అందరితోయినది. ఈకంపము వచ్చుట ఒంగో
 లున కాచారమే

మునిసిపాలిటీ.

ఒంగోలు మునిసిపాలిటీ మంచినీటిని క్రమముగా
 వచ్చుచున్నది. ఒంగోలునకు నీళ్లవనతి చాలవచ్చును. ఒంగో
 లునకు, కొంతమంది పెట్టుటకు మునిసిపాలిటీవారు కొండలలో
 బోరును చేయించుచున్నారని నీళ్లువచ్చుట కొన్ని
 దొరికినవి. త్వరితంబున ప్రారంభించి ఒంగోలు పురములోనికి
 కొంతమంది పెట్టవచ్చును.

దొరకెనువారి చాలికా పాఠశాల.

మా పురములోని దొరకెనువారి చాలికా పాఠశాల
 యొద్ద సాంకేతికవిద్యను జూరప్రముగా మానవశాస్త్రము
 గారకు జ్యోతిర్ద్రావ్యమును వి. ఎస్. గారి సమీపము
 యొక్క యాధిపత్యముక్రమం. నేటికను జరిగినది. చాలిక
 ల నేను లభ్యము లిచ్చి.

హైస్కూలు.

మా హైస్కూలులోని యాదాభ్యాయుగు వి. ఎస్.
 ప్రసాదరావు బి. ఏ. ఎం. ఆర్. కృష్ణస్వామి ఆయనగారు
 బి. ఏ. ఎస్. వారు యాదాభ్యాయుగు బి. ఏ. గారు న్యాయశాస్త్ర
 పరీక్షకు జరుపుటకు మద్రాసుకు పుట్టుకున్నారని తెలుసు
 ధ్యాయ పదవుల చాలించుకొనిరి. వారి స్థానములందు కందరు
 క్రైస్తవ యాదాభ్యాయుగు లిచ్చి.

గణితము ధాన్యము.

“శ్రీమదాచార్య” బంధువులకు నుబ్బరావుపం
 తులు గారు ఒంగోలు కలగూరగంప భూమియందు గణిత
 శాస్త్రమునకు సాటి యవధాన్యము చేసి యుండిరి. ఇది శతావ
 ధాన అవధాన్యములనెల్ల పవిత్రము లులుబాదు. ఇంతవరకవ్వ
 రును దీనిచేసియుండలేదు. అంధ్రులలో సాంకేతికవర్తన
 టనుబాధావు పంతులుగారు కమిషనరును సీనియర్ డాక్టర
 మునుచేసి అంధ్రపాఠశాల ప్రభావితమైతిచ్చిరి. దీనిముల క్రమంబు
 నుబ్బరావుగారి యవధాన్యమును కాలేజీలో చేసిరి. ఆ యవ
 ధాన్యములో నేవారపాటునుతేలు. తిరుగరాబోవు శనివారము
 నాడు. పి. వి. హిందూపాఠశాలలో నీయవధాన్యమును చేయుదురు.

వాడిపాదగూడా తగ్గుతుంది, మనదేశానికి అంధ్రపుణ్యమెన్న
 దో! యెన్నడో మనలదేశాంధ్రులు వాగావధువు చెప్పించిన
 మున్నాడు

సంస్కృతి:—అయ్యో కామరూపా! మీశాంకరిపులికి
 ఎప్పుడు బయటబడుతుందో? రేపు అని గోడమీదరాసి
 వ్రాసేదా! మీటూ ఆలోచిస్తూండగానే మాపత్రికబయ
 లుదొరికి చూచారా? మేనూరులో అట్లాడి నువ్వేదేశాస్త్ర
 గారని వున్నాడు. వారు అభివృద్ధిపండితులు. వారుమాతరపున
 “ధర్మప్రచారము” అనే పత్రిక ప్రచురిస్తున్నారు. సంఘ
 సంస్కరణానికి కాస్త్రాలు మోపెడినీ చూపెడుతున్నారు.
 సంస్కరణ 1-కి వందా రు 18-0 లు మాత్రమే. ఎంత
 చాకండి. దాన్ని తెప్పించుకోడంగాడా కాస్త్రవిదగ్ధమేనా?

కామరూప. మీకు కాస్త్రాలలో పనేమయ్యా ఏకామరూ
 వాలో ఏనామలవాలో చెప్పినట్లు పోరాదా? ప్రతిదానికి
 కారణాలు, కాస్త్రాలు చూపెట్టవలెనన్నా? అట్లా అడిగితే
 మందుకు నక్కజన్మవస్తుంది. యిప్పుడు స్వామిలవారు బహి
 ష్కరమంటారు. అన్నదొరక్క చావాలే పూనుడిస్తే.

సంస్కృతి:—అమ్మో! యింకాశాంకరిపులికేవల మా
 మీదండంబు అగ్ని దేవుడికి బాయుచేవును సహాయమునట్లే
 గాబోలు. బహిష్కరమంటే దబ్బు ఖర్చులేకుండా వైశ్య
 దేవం చేయకుండా స్వహస్తాలచేసుకునేలాగు చేయడంగా
 దండి. స్వయంకృత స్వహస్తాలబాధ కొంతవరకే అన్యకృత స్వ
 హస్తాలబాధకొందరి. యింతేగావారి మీశాంకరిపులికలో
 యేమేమిచాస్తానో. కట్టె, కొట్టె, తెచ్చె అన్నట్లు ముక్త
 సరికా మూడుమాటలతో చెప్పండి.

కామరూప. మూడుమాటల తొడుకండి రెండుమాటలే
 చాలు. సంస్కరణకు అప్పుడట్లా కాదనిచాస్తాము.
 కాదన్నట్లా అవుననిచాస్తాము.
 సహో! ముట్టపొరపొట్టుచే యింటిట చాలిస్తాము.

యదే కలహారంపహా రెండవట్లు. వేటపాలెము.

విశేషపరిపాలనముగ్రంథమును చేశములు.

(కొంపెంపాకిరీ పుస్తకపుత్రిక).

ఒక బాలికాని మరణముక బాలికాని జమించినపుడు
 నిర్జీతుల బాలికాని స్వాగత్యమును నిర్మాణము చేయుటకు
 సర్వవిధముల ప్రయత్నించుటయు విద్యుల ప్రధాన విధాన
 ముగ నుండును. ఇది విద్యులకు తెలియమునాటికి జర్మనీ
 వారికి మాత్రమే ప్రత్యేక బతుకముగా నేరదు. దీనికేను నేనుకు
 యిరుగారే దిగువ వివరించిన విధిని వివరించు వివరమును నొ
 సంగిరి. ఈ వృత్తాంతము చాలా హృదయవత్తున కలిగింపజాలు
 నదిగ నున్నది. ఎంత చిన్న బాలికానినను గూడ విధి క్రూర
 మును జూపుట కవకాశం కలదని దీనివలన తెలుచున్నది.
 “మెగైరు బాలికాని మరణమునకు” అన్న పుస్తకముగ
 మెగైరు బాలికాని ధర్మములను నేర్పువని మొదట రుమేని
 యను బిడ్డ బుర్రెయలతోనున్నవాడే ప్రారంభించుచున్నాడు.
 పాఠశాలకు పోదగిన వయసురాని పసిబిడ్డలగుడ పాఠశాల
 లకు పంపబడలేనని హంగరీని మెగైరు పరిపాలకులు
 ప్రత్యేకబోధన కానుము కేర్పరచి పాఠశాల కేసు వయసు
 రాకమున్న పసిబిడ్డలను పట్టెటలు మెగైరు భావము నేర్పు
 తలంపుతో నీ ప్రత్యేక బోధన కిచ్చింధ పాఠశాల
 లేర్పరచబడినది. బాలికలను మరేమియు బాలికలను నితర
 బాలికలను కలిపాలలగాను విశ్వ విద్యాలయములలోను
 చేరవలెనని చిట్టచుట్టే చిట్టచుట్టే సమయమునందుల వృత్తి
 ముత్పంపును నిర్మాణగూడ బాలిక తావులేకుండచేసి నిధ్యము
 బాతులమును మెగైరులు మాత్రమే యుండుట ట్టినన్నట్లు
 పాలకులు నిర్ణయించిరి. పరిచయమును. ప్రత్యేకముగను
 పరీక్షముగనుగాడ విద్యార్థి శ్రేణిలోను మెగైరు యధికార
 వంతులుగ నున్నాడు. కలికాలలలోని విద్యాలయముల
 లోను విద్యనభ్యసించు మెగైరులకు విద్యార్థి గుంపును న్యా
 యాధికములగు విద్యార్థినిగను గూడ నియమించబడి
 యున్నాడు. విద్యార్థిమెగైరు గూడ రుమేనియను మున్నగు
 మెగైరుల బాలికలను మెగైరులకే సాకారములు
 మెండుగనున్నవి.

హంగరీలో రుమేనియనుడల జనపదము చున్న
 యుక్తములు వారిని విద్యార్థి సభలలోను కళాశాలలలోను
 విశ్వ విద్యాలయములలోను చేరవలెనని చిట్టచుట్టే సమయము
 యును తగ్గించబడి యుండలేదు. రుమేనియా జిల్లాలలోని
 రాజ్య శత్రు నిర్వాహక న్యాయపరిపాలక వర్గ మంతయును
 గూడ మెగైరుల వశమైయున్నది. న్యాయశాస్త్రములకు నధి
 కార నిబంధములు ప్రకటించుట మున్నగున విషయము
 లందను ప్రభుత్వవలె మెగైరుభావ చాలతెట్టుకగ వాడ
 బహుశట్టియు రుమేనియా భావయే యధికముగ వాడబడునట్టి
 యు జిల్లాలలోగూడ మెగైరుభావమునే ప్రకటించబడును.
 ఒకభూమిని కొనుటకుగాని అమ్మిటకుగాని రిజిస్టరుచేయిం
 చుటకుగాని సాకారము ప్రతిరూపముని యాదేశ
 యుడును తనకార్యము నధికారి సన్నిధిని
 నిర్వర్తించుటకుగాను ప్రాతిమూలములనవో వానిని భా
 మాంతరికరించి వ్రాయుగలవాని బాబూలములైనవో వానిని
 భామాంతరికరించి చెప్పగలవాని కట్టుబడికలుగనిచ్చి నియ
 మించుకొనవలసి యుండును. పన్నులధికముగ విధింపబడినపు
 డనీలుచేయగోరువారికియు నిదియు ఇద్దరు మేనియములు వివా
 దపడి న్యాయస్థానమునకేగవలె న్యాయాధికారి రుమేనియా
 భావవచ్చియుండినను న్యాయస్థానమందలివర్య మెగైరుభావ
 లోనే జరుపబడును. తత్కారణమున భామాంతరికరణ మొన
 ర్చువారికి హెచ్చుకట్టు మిచ్చి నియమించుకొనబాలని బీదలగు
 రుమేనియనులందరును కటిక బారి యుడుటకు గొనిపోవడు జంతు
 పులవలె న్యాయాధికారులు నుద్యోగులు మున్నగువారియెదు
 టకు లాభించినవారు. ఆన్యాయస్థానము జరుపబడు
 వర్య బాలికానిననునవ కేవలము భిన్నముగనుండెను విజే
 తియులను భ్రమపడేయుటకు ప్రతము బాలికాని భర్తా
 త్రుమును మామూలుగా కారు కానుగ్రంథమున బొందుపరచి
 యుండురు.

దేశీయ. స్వాధీన సమాజము. ఈ నెల 12-18
 తేదీలందు గుత్తిలోను, 14 వ తేదీ గుత్తికల్ గ్రామమునను
 బజారు ఉత్సాహములు జరిగినవి. సమాజస్థాపకులగు మునీశ్వ
 రయ్యగారు సహజోద్దేశములను, కార్యనిర్వహణ మార్గమును,
 ప్రజలకు బోధించిరి. అది హిందూపురమునండి కార్యదర్శి
 మునీశ్వరయ్యగారు వ్రాయుచున్నారు.

సాంఘిక వార్తలు

ఫిబ్రవరి నెల సభావివరములు.

20 వ తేది శనివారము

ఇండియన్ బ్యాంక్, ఎనిమిదవ యార్డు నగర జన
రౌండ్ మిటింగు సా. 4-30
ఎస్. వి. లాస్ టెన్ టోర్న మెంటు,
చిహ్నము సా. 4-30
మధ్యయుగానియను, సాంఘిక సమావేశము,
రాజధాని కళాశాల సా. 4-30
మదరాసు డ్రామాటిక్ సొసైటీ, మ్యూజియమ్
భయేటరు రా. 9-30

21 వ తేది ఆదివారము

మృగయావిహారము, పరంగిళాండ తొమ్మిదవ
మైలరాతియొద్ద సమావేశము ప్రా. 6-15
మహాజనసభ, జెనెల్ మిటింగు, మాండు
కోడ్లు సా. 4-0

22 వ తేది సోమవారము

ఎస్. వి. లాస్ టెన్ టోర్న మెంటు, చిహ్న
ము సా. 4-30
కర్నీ ఆర్గన్ రిటైలర్ సా. 6-15

24 వ తేది బుధవారము

మృగయావిహారము, పూసమల్లికోడ్లు ఆటన
మైలరాతియొద్ద సమావేశము ప్రా. 6-15

దీపములు వేళ. - కేండు, కేళు, ఎల్లుండి సాయం
కాలము 6-45 గంటలకు దీపములు వెలిగింపవలయును.

జేనిమ్ మిషను. - కేండు సాయంకాలము 6 గంటలకు
ప్రాజ్ఞేయందలి మిషను హాలులో క్రైస్తవ కళాశాలకు
సంబంధించిన ఎఫ్, డబ్ల్యూ. హెన్రీగ్ను గారు రవీంద్రనాథ
టాగోరుగారి 'సాధన'ను గూర్చి యువవ్యసించెదరు. తదనంతర
ము వాదప్రతివాదములు జరుగును.

వేలము-గుగ్గిలముకలప-వేలము

బి. బారు ఆకంపెనీవారు 1915 సం॥ ఫిబ్రవరి
నెల 28 తేది 500 వైగా 10"x11"x5" కొలగల
కోసిన దూలములను (బి. ఎన్. ఆర్.) సాలూరులో
సాయంత్రము 3 గంటలకు వేలము వేతురు. బోగ
ట్టలు వ్రాసి తెలిసికొనవచ్చును.

మదరాసు కార్పొరేషన్

నోటిసు.

పెరంబూరులోని 1. గోరెల వధ్యగృహము,
2. ఎద్దుల వధ్యగృహము, యివిరెండును యీనెల
22 వ తేది సోమవారము సాయంత్రము 2½ గంట
లకు యీ ఆఫీసులో, యీక్రింద సంతకము చేసిన
వారినలన వేలము వేయబడును.

పాట పెట్టవలచిన, యీక్రింద సంతకము
చేసిన వారివద్ద రు మొదట దానికి రు 200 లును
రెండవదానికి రు 100 లును ధరావతు ముందుగా
చెల్లించవలెను.

వేలపు యంత్రము అలసెక న
గోరువారు హెల్తుకొరరు గారికి విజ్ఞాపనమును
బంపుకొనవలెను.

కార్పొరేషన్ ఆఫ్ మద్రాసు. జె. సి. మెలోని.
హెల్తుడిపార్టుమెంటు
18. ఫిబ్రవరి 1915. (పి.సి.డెంటు.)

సంఘ సంస్కరణము

జాతీయోద్యమములు.

క్రియత వేమనరపు రామదాసు ప. తులు. బి. ఏ. బి.
ఎల్. గారి యువనాటము.

చెన్నై పురి సంఘ సంస్కరణ సంఘమువారి యాజ
మాన్యము క్రింద నిన్న (18-2-15) సాయంకాలమున ఆం
డర్సును హాలులో శ్రీ. శంకరునాయుడుగారి యధ్యక్షత
క్రింద నొక సభ జరిగినది.

పంతులుగారి యువనాటము

సంఘ సంస్కరణ దేశాభిమాన విరహి
తుడు. అతడు జాతీయోద్యమాల నభివృద్ధి నొం
దించుట లేనేలేదు. వానిని యధాగచ్ఛెన నుండనియక నకింప
చేయుటకు గూడ ప్రయత్నించునను నిది సంస్కరణలై
మొత్తట యక్రమము. జాతీయోద్యమములను నిలువబెట్టుటకు
రెండు మార్గములు గలవు. విదేశ విషయములను పూర్తిగ బహి
ష్కరించుట యొకటి. విదేశ విషయములలో నుపయోగము
లగు వానిని స్వీకరించుట మరియొకటి. కనడా ఆప్రీలియ
దక్షిణాఫ్రికా దేశములు వీరిలో మొదటిదాని నవలంబించి
చున్నారు. హిందువులు రెండవదాని నవలంబించిచున్నారు.

ఈ స్వీకారవిధానము ఒకవైపున గలదును మరొక
సంస్కారవ్యతిరేకము. దానిని స్వీకరించుచున్నాడు. హిందూ
సంఘమున వేరవేరుభావములకు ప్రత్యేకవిధులర్పించబడి పర
స్పర సహాయకవిధానమున ప్రవర్తించుట స్వీకరణము నేర్పాటు
చేయబడినది. కాన సంఘములను గాని కల్లాలమును గాని
యవకాశమేమియును లేదు. ఒకవైపున గల స్వీకరణ సహ
యక విధానము నభివృద్ధి చేసినచో సంఘమునకే హాని
కలుగునని సంస్కారవ్యతిరేకత లనుచున్నారు. ప్రారంభమున
నేటి సభావ్యవస్థలో నీసంఘసాకల్యవిధాన మేర్పరుపబడినను
ప్రస్తుత మన పూర్తిగ నిరవయోగమైనది. దానిని మరల పున
రుద్ధివింపవేయుట యసాధ్యము. ప్రాచీన హిందవసంఘనిర్మా
ణము కేవలసాంఘికమే గాని రాజకీయసంబంధమేమియును నం
యన లేనేలేదు. విదేశసంబంధమును ప్రతిపక్షయమున నిరసించు
టయే వారి ప్రధానభావము. వేరువేరు తరగతులకా దానికొకటి
యాధారాధేయములుగ నుండుటయు చేయుటయే సంపూర్ణ
సాకల్యవిధానము. దానిని మరలవదిలి ఎంతమాత్రమును నెర
వేర్చుటకలపవలెనని కాన నామరీతద్ధతి నిక నెంతమాత్రము
నుండదగదు. కాన జాతీయసంఘమునందు శ్రీకృష్ణము ప్రబ
లము పాశ్చాత్యవ్యక్తిత్వావేశాన్నిదర్శింపజేయు శ్రమము
గాన. దానిని మరలవదిలిప వలయును. సక్రమ సమర్థనాసౌఖ్య
ములను ప్రయోచుట కదియే తగినదని పంతులుగారు నుడివరి.

ఈవిషయమున చర్చించవలచిన వారు చర్చింప దగునని
యధ్యక్షులు నుడివరి.

యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు యవ్యసించుచు వివరణము
నందు రామదాసుగారిలో ప్రతి విషయమున శ్రీకృష్ణనింప
తున్నను సంస్కరణ దేశాభిమాన విరహితులను నిందకు

వై. డబ్లియూ. సి. ఏ. శంకరాచార్యులు 6 గంటలకు
సాంకేతిక క్రిడానినోదములు జరుగును. శ్రీలహూతులు.
తే. తూ. 2 ఆటలు. సాయంకాలము 6 గంటలకు ప్రధమ
చిక్తాన పరీక్షతో కృతార్థులైనవారికి సర్టిఫికేటు లియ్యం
బడును.

వై. ఎమ్. ఎస్. సి. పుట్ట బాలు. ఉభయము
ను సమానముగలవలన క్రైస్తవ కళాశాలవారును ఇండిసిరింగు
కాలేజివారును మొన్న తిరిగి మడిస యాటలో ఆంబ్రోజి
దొరసానుల సాంఘికములను సభావ్యవస్థకళాశాలవారు
జయించిరి. కేండు విద్యుత్తు కళాశాలవారును క్రైస్తవ
కళాశాలవారును కట్టడిపటి పాట యాడెదరు.

ప్రాణాపాయకరమైన బ్రాముబండి ప్రమా
దము. - కడచిన బుధవారము సాయంకాలము మహమ్మదీయ
వక్త్రుడు కిలీలో సాహెబు ముప్పుకొనెదొడ్డ వయసు వాడు.
బాట్లవైకు నుండి తిరువళ్ళీక్కేటికి రేక్షా బండిమీద పోవు
చుండగా, రేక్షాబాని విసువహాను కోడ్లునొద్ద శేమహాచి
దెదరెను. అది కాలముగా ఆ రేక్షాబండియు సాహెబును
కూడ పోవుచున్న బ్రాముబండి యెదుటపడిపోయిరి. బ్రాము
బండి సాహెబును గూడ పోయి యాడుదొడ్డవక్త్రుని చంపి
వైచెను. పోలీసువారు వలయు విచారణను చేయుచున్నారు.

పాశ్చాత్యులగున విషయమున శ్రీకృష్ణనింపటి మరల నుడివరి.
మరల వదలి ప్రాచీనకాలమున నక్కను యాలోచనమీద
నేర్పడినదిగాదనియు దానికి విశేషార్థమేమి యును లేదనియు
ను "మన దారి ముడి వారిదారి వారిదిను" హిందవులైన
సర్వక భావములను దానికరిగ నీమతిపద్ధతి ఏర్పడినదిగాని
మంచికెట్ల వాలోచించి యొక రేక్షుగనియుండలేదనియును
ప్రస్తుతము సంస్కరణ సవ్యజనసమర్థ్యమును కలిగించుటకును
యొకరి చొర్యములను మరియొకరికి బాధలేకుండచేయుట
కు ప్రయత్నించు చున్నారనియును వ్యక్తికిని సంఘమునకును
నడుమ సంతిరాయము అందగూడదనియును అట్టి యంశంయ
మేర్పడగనే వికసిప్రజాభిప్రాయ మేర్పడుట కధ్యంతరము
కలుగుననియును గాన సమర్థ్యము శారీరక సమర్థ్యము గాక
యాత్మిక సమర్థ్యము ప్రస్తుత మనసరమనియును ప్రాచీన
వత్సరగంధము లీభావము నంగీకరించినవియును మరలిధానము
వానిలో లేదనియును ఆయన నుడివరి. పిమ్మట సర్వీయూర్తి
గారు నడువుచు హిందవులకు రాజకీయవిషయక జ్ఞానము
పూర్వకాలమున లేదనట సంబంధము కాదనియును వారికి
రాజకీయవిషయములందు తేడాదర్శములు కలిగియుండినటుల
చర్చియే వెల్లడించుచున్నదినియు, పాశ్చాత్యశక్తిములలో
రాజకీయపరిశ్రామికాది విషయములలో తీసిపోకుండుటయే
ప్రధానముగ సంస్కరణ మొనర్పరాదనియును హిందూదేశ
మున కది యుపయోగము కాబోదనియును నుడివరి.

పిమ్మట సుబ్బారాయులు కేంద్రబ్యూరుగారును మరి
యొక్క మహావీరునివీరిలో మొదల్యాయగారు హిందూజన
సామాన్యభావము సంస్కరణమునకు కలకు భిన్నమనియును
తమకు మాక్రికలుగటయే ప్రధానమనియును శ్రీ లుపచారిక
మాత్రులుగాన వారికి స్వతంత్ర మనవసరమనియు భావించు
వారుగానున్నారు. వారి పరోపకారము సార్వభౌమత్వముతో
కూడినదిగానున్నది సంస్కరణ పరోపకారభావ మట్టిదిగాదు.
ఏ సంఘమున నున్నను ఎల్లవారి బాధలను చేత నగునంతవరకు
తొలగించుటయే సంస్కరణ భావముగను, వారిది ప్రతిఫలా
పేక్షతో నొనర్చుట లేదుగాన సంస్కారము కొనసాగుటకు
శ్రీలను విద్యాకతుల నొనర్చుట యత్యవసరము. వారు విద్యా
కతులయ్యెదరేని సంస్కార ప్రయత్న మతి శీఘ్రముగ కొన
సాగునని మొదల్యాయగారు నుడివరి. మరియొకరు సంస్కరణ
నభినందించుచును, నేరొకరు శ్రీల కాంగ్లభాష నేర్పరాదని
యును నుడివరి.

సుబ్బారాయలు మొదలియాయగారు సంస్కరణ భా
వమును సంస్కార వ్యతిరేకతల భావమును స్పష్టముగ నుడివి
యున్నారు. వారు వీరను భేదము లేకుండ నెల్లవారికిని విద్య
నొసంగి ఎల్లవారి బాధలను నివారింప ప్రయత్నించుటయే
సంఘ సంస్కరణ ప్రధానోద్దేశ్యము. వారికింక ప్రతిఫలా
పేక్ష యేమియును లేదు. వ్యతిరేకతలు తమకు మాత్రమే మో
క్షము చేయటం ప్రధానముగ చూచుచున్నారు. కాన నీరెండు
భావములలో నేది యుత్తమమో సభ్యులు నిర్ధారణ చేయదగు
దురని అధ్యక్షులు నుడివరి.

విగ్రహారు పోలీసుకోర్టు
తిరువళ్ళీక్కేటిలో సాహెబునవద్ద నుండు కిసకాసింగు
ఆన మహమ్మదీయు యొకడు కే. కె. కె. వంశక నె నల్లమం
దుడు చేసి విక్రయించుచున్నందులకు చార్జిచేయబడినది. వీ డీ
నలకే నాలుగుపర్యాయములు శిక్షింపబడినవాడు. మేజి
స్ట్రేటుగారు వీరి కిష్ట డీ నేరమునకుగాను వంద రూపాయలు
జరిమానాచెల్లించినచో ఆట నెలలు కఠినభయము విధించిరి.

వాతావరణ స్థితి
చెన్నై పట్టణము శుక్రవారము ఉదయము 8 గంటలు.
బంగారో భారతముయొక్క దక్షిణభాగమునను, తూర్పు
భాగమునను వాయుభారము హెచ్చినది. ద్వీపకల్పమునం
దేమియు మార్పులేదు. సముద్రతీరమునందలి ప్రదేశములలో
మధ్యమోష్ణస్థితి, కొంచెం తక్కువగలదు. మార్పులేదు.
ఇక్కడ పగిటిపూట వేడిమి హిమాలయకంఠె యెక్కువగ
నున్నది. కడపలో నిన్న 99 డిగ్రీలుండెను మైసూరులోను,
దత్తిమండలములలోను, డక్కనులోను, రాత్రిపూట వేడిమి
సామాన్యస్థితి కిందుమిందుగ కలదు. తిక్కిన ప్రదేశములలో
తక్కువగనున్నది. సర్కారులలో 6 మొదలు 7 డిగ్రీలవరకును
యీతగ్గుదలలో వ్యత్యాసము కనుపించుచున్నది. రాజధాని
యొక్క ఉత్తరభాగములలో వాయుమండలమున ఆర్ద్రత తగ్గి
యున్నది. ఇక్కడను, తూర్పుసముద్రతీరమునను దక్షిణభాగ
పు చివరను మబ్బులు వృద్ధియగుచున్నవి.
ఆర్. ఎల్. జోన్ను,
చెన్నై పురి వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

హెచ్చరిక.

నూకునాయు విలేజ్ కులలో కొందరు తమ పేరు తెలుసుకొని స్థానికుడగు నే పెద్దమనుష్యుని పేరు కనోరి సంతకము చేసి యుత్తరములను కంపుచు న్నారు. ఇది మిక్కిలి హేయమగు నభ్యుసము. పుట్టుపేరికి తనమును నూచించుగుణము. దీనివలన నొక్కొక పేర గొప్పపట్టుములు వ్రాయువారికి సంభవింపవచ్చును. మేము ఉత్తరవాదుల గాము వేరు పెద్దమనుష్యుల పేరుతో వ్రాయబడినట్లు తెలిసినది ఇకముందట్టి వ్రాతలను తగిన వారికి సంపదలసినవార మగుదుము. వ్రాయువారు ఉత్తరవాదులు కావలసివత్తురు. ఈవిషయమును తప్పక మా విలేజ్ కులు గమనించి ఇకముందు పై నూచించిన దురభ్యుసమును వదలుదురుగాక యని హెచ్చరించు చున్నాము.

సంపాదకుడు.

ఆంధ్రపత్రిక

1915 వ సం॥ ఫిబ్రవరి నెల 19 వ తేది

శుక్రవారము.

నిన్నటిసంఘ సంస్కరణ సమావేశము.

నిన్న సాయంత్రము మానగరమునందలి సంఘ సంస్కర సభాపక్షమున శ్రీయుత వేమన రపు రామదాసు పంతులుగారు (సంఘ సంస్కరము-జీతభక్తి) అను విషయమునుగురించి ప్రసంగించిరి. న్యాయమూర్తులు శంకరనాయకు గారు అగ్రాసనాధిపత్య మలంకరించి యుండిరి. రామదాసు పంతులువారి యుపన్యాసము ఎల్లరును గమనింప నలసియున్నది. మన హిందూసంఘము కాలానుగుణ్యముగా మార్పు లందుచునే వచ్చుచున్నదనియు అందుచేత మార్పులను దానికే వదలిపెట్ట నలసివదిగాని క్రొత్తగా కల్పించి చూచిన యెడల నుపకారముగాక అపకారమే యగుననియు వాచించువారలు మనసంఘపు నిజస్వభావమును కనిపెట్ట లేదనటను నెక్కిచెప్పిరి పురాతన హిందూసంఘమునకు రాజకీయ దృష్టి లేదనియు బయటివారిలోని గుణములను గ్రహించు శక్తియే లేదనియు పరుల దన్నంతమాత్రముచేత త్యజంపబడినది యననభిప్రాయము హిందూసంఘమునకు మూలాధారమయిన వాక్రుచ్చి ప్రాత పద్ధతినే సంఘమును కట్టుట యసాధ్యమనటను నిరూపించిరి. సంఘములో నిజముగా నైకమత్యము కావలయుననచో ప్రతిభాగమును వేరొకభాగమునో తగినంత సంబంధము కలదిగా నుంకవలయు ననియు అట్టి సంబంధమును హిందూసంఘమునాని వర్ణ విభాగము కల్పించుటకు నుపయుక్త మేమూత్రము కాలేదనియు వర్ణప్రాయము పడిన పిల్లలనునుకవలె యనియు యభిప్రాయము లలో కేరీభరించిన వేరేభవింకకున్నను పాశ్చాత్యవిద్యను పుష్కలముగా గ్రహించు నెరిగినవారెవ్వరును సంఘమును పాశ్చాత్యవాగ్వికమునోని యుత్తర మూలములను స్వీకరించి పనిచేసినవేతప్ప నిరుపయోగమై బలహీనమై దినదినము కృశించి పోయి తరించునవచ్చు ననుటనుమాత్ర మంగీకరింపకపోరు అందునన్నియు మనకనసరమయి యుండునది ముఖ్యముగా ధైర్యముతో దేశభిమానము చూపగలగలిగి రామదాసుగారు వర్ణవిభేదములను నుడచుట కావలయు లేదనుచున్నారు. శ్రీని

వాసయ్యంగారు గారుకూడను నీమాటయే నెన్నియో కార్యాయములు చెప్పియున్నారు. సంఘసంస్కారపరులగు నిఃకనునందరో ఈతి అభిప్రాయము కలవారుగానే యున్నారు. కాని ఇతరవిషయములందువలెనే ఈవిషయము నందును దేశభక్తి యొకను గాఢముగా కుదురలేదు. హృదయము నందలి యుత్సాహ తంత్రులు చింతనను మారు తత్వక్రితగిన ప్రతిధ్వని నొసంగి యుండలేదు. ఆప్రతిధ్వని కానవచ్చిననె కార్యసాఫల్య మగుట. అంతేకాక ఇతర విషయములందు వలెనే సంఘసంస్కార విషయమునకూడ నుత్తమ స్వార్థత్యాగము కానరాలేదు. అక్కడిచిక్కలు ఇక్కడను కలవు. రాజకీయ విషయములలో న్యాయమార్గము తెలిసి యుండియు నొక్కొక పర్యాయము స్థానికాధికారుల చిత్తములు రంజింప జేయవలయునని ఎల్లుపాటు పడుచున్నారో అట్లే మననాయకులు సాంఘిక విషయములో సంఘములోని వారిని రంజింపజేయ వలయునని వెనుకకు త్రొక్కుచు న్నారు. ఇందులోనొక్క తారతమ్యము మాత్రము మాబుద్ధికి తోచుచున్నది. రాజకీయ విషయము లలో నొక్కరాజకీయోద్యోగులయెడల (అభయముమాత్రమే మననాయకుల నడ్డుచున్నది. సాంఘిక విషయములలో సంఘపు భయమొక్కటియే కాదు. ము సలియవ్వగారి యొక్కయు పూర్వచార పరాయణయగు తల్లిగారి యొక్కయు నన్నిటికంటె మిన్నగా పెడసరము వదలని భార్యగారి యొక్కయు ప్రేమాబంధ మొక్కటి మననాయకులను కట్టివైచుచున్నది. భయబంధము త్రొంచుకొనుటకంటె, అపసరమైన యెడల ప్రేమాబంధమును త్రొంచుకొననట్లు కానవచ్చుట యైనను కష్టతరము. అందుచేత బాగుగాతర్కించి చూడ నిజమగు సంఘ సంస్కారమునకు ఇతరసంస్కారములకుకంటె నెక్కువదేశభక్తి కావలయున నుట నిక్కువము. ఎక్కువ మనస్థైర్యమును కావలయుననుట స్పష్టము. ఇవి మనయం దుండుట బహు స్వల్పమగుట చేతనే నేటిదినము మనమెన్ని మాటలాడినను నెప్పటిస్థితిలో నుండునట్లే బయటి వారికి కన్పించుచున్నాము. అందుచేతనే వారములోని లోపములను జూపుచు నితరవిషయములతో మనము పతిభచూపినను దానినిసరకు నెయక యున్నాము. అన్ని విషయములలో సాత్వికాభి వృద్ధి కార్యములను దేశభక్తి స్వార్థత్యాగము లవసరములు. జాగునేయక వినిత సంఘసంస్కార విషయములలో జూపుట ప్రథమకర్తవ్యము. శ్రీయుత రామదాసు పంతులగారిట్టి విషయమున శ్రద్ధతీసికొని నందులకు ఆంధ్రదేశము గర్వపడవలసియే యున్నది.

మానగరాధికారులు పాలెనుద్వ్య మునకు కొన్ని క్రొత్త నూత్రముల నెర్పరచినారు. ఇది వరకు వీధులలో కుప్పతొట్టుండెడివి. ఇప్పుడు నగరపుకొన్ని భాగములలో ముఖ్యముగా తిరువల్లి క్షేత్రంలో ఆటొట్టును తీసివైచి ప్రతియింటను ఇంటి యజమాను లొకతోట్టి పెట్టవలసివదని యాజ్ఞాపించినారు. ఇంటిముందర ఇంటిలోని కసపునంతయు పట్టానంతటి బుట్టలనో కిరుసనాయిలు డబ్బీలనో పెట్టవలెనట. అందులో కసపునంతయు నైవల యునట్టి నగరపాలకులు నియమించిన పనివారలే తెంచి యా క సపును ప్రతిదినమును తీసికొని బోదురట. ఎచ్చటనో వీధిలో మూలకు తొట్టిలోపడి యుండ తగిన కుల్ల కసపు ప్రతియింటి ముంగిటనునుండి వికారముగా చూపట్టి యనారోగ్యమునకు దారితీయవచ్చు కాక యీపద్ధతివలన నింటియజమాని దినమొక బుట్ట

దినమొకడబ్బా వ్యయముచేయ నలసినవాడైన నగుచున్నాడు. లేకబయట పెట్టినబుట్టను డబ్బాను దొంగతెల్లికొని పోకుండుటకొరకు జీతమిచ్చినని వానినైనపెట్టుకొనలసిన వాడగుచున్నాడు. ఈకారణములను నిరూపించుచు ముగ్ధులలో పడుచి సత్తనమూహపు విషయమును కొంత తెల్పుచు ఇప్పుటి పద్ధతి యసాధ్యమని తిరువల్లి క్షేత్రంలోని ప్రముఖులనెక్కులు నగరపాలకులకు నుచవి కంపు కొనినారు. మానగరాధికారులదివరకు పెట్టుకొట్టనే పెట్టి అందులో ప్రజకసపు ఇప్పుటి కంటె కొంచెము జాగ్రత్తగా వేయునట్లు అప్పుడప్పుడు హెచ్చరించుచు తమ నాకరులు పూట దిప్పి పని చేయనట్లుచూచు కొనిరేని నవీకరణలు గాని ప్రయోగములు గాని అపసరముండవని నమ్ముచు న్నాము. కావలసినది పనిగాని పద్ధతులుగా పనుట నగరాధికారులును గమనింపవలసియున్నారు. ఇతర ప్రాంతములకు నీక్రొత్తపద్ధతి ప్రాకి అందరు ప్రంలకు కలవరము కలుగకముందే మానగరపాలకులు హెచ్చరిక చెందుదురని నమ్ముచున్నాము.

గౌ. శివస్వామి అయ్యగారు బల్లారిపురమునకు దర్శమిచ్చినారు. ఆపురమునకు నీటిసరఫరా జేయలేగినదనియును కొనబడుచు నేడుమైగ దూరము నందుండు హగినిదని చూచుటకు పోయియుండిరి. వారు మార్గ కధ్యమున ప్రజలుపడు చుండిన నీటిబాధ చక్కగా కరిగింపగల్గిరి. వారు పోవుదారిలోనే ఒకచోట ఇనుకలో చెలమ త్రవ్వ బడియుండెనట. అచ్చట ప్రజలుగుంపులు గుంపులు గా మూగిలుంకాయచిప్పలచేసెందులొనిసిరును గోకి కొనుటకు ప్రయత్నించు చుండిరట. కొందరు నీరను మాటలేక కన్నీరేసిరుగా నెడలిపోయిరట. నిరంతరము జీవనదిగాబాగు కావేరజలముల నత్రింతవై భవమున కనులార జూచుటకలవాటు పడిన శివస్వామి అయ్యగారికి నీచిత్రఫలమిక మరపు నకురాదని తలంచెడము. వారు బల్లారివచ్చి చేరిన వెనుక ప్రజలునీటికయి ప్రార్థింపగా ప్రభుత్వము వారు ఉపకారముగా చేయవలసినంత చేయదురనియు ప్రజలును తగినదన్ను నైచుకొననిట్లు యెడలసిదనియు గట్టిగా వాగ్దానమొనర్చి నారసించుచు న్నాము. శ్రావణిటిక ఆవు ఇంతటితో తిరుచి మిక్కిలి సంతసింప వలసినదే.

కడపటి గంజాము జిల్లాబోర్డు సమావేశ సమయమున శ్రీయుత వి. వి జోగయ్యగారు లోకలుబోర్డు నిర్వచనములకు ప్రభుత్వపు సేవలోని యుద్యోగులు నిలచుట అంత ప్రయోజనకారికాదని తీర్మానము జెచ్చిరి. అధికార సభ్యులెల్లరును వ్యతిరేకించుటచేసి యుపాధ్యక్షుని సహాయసమ్మతుబుండియును గూడ నీ తీర్మానము అంగీకృతము కాలేదు. తీర్మానపక్షమున 11 సమ్మతులును, వ్యతిరేకముగా 14 సమ్మతులును వచ్చినవట. తీర్మాన ముపజను ముందినను అపజయ ముదెను గాని లోకలు బోర్డుల సభ్యులుపైతము అధికారులు నిర్వచనమునకు నిలుచుటకు వ్యతిరేకాభి ప్రాయముకలవారియి యున్నారనుట ప్రభుత్వమువారికి తెలియవచ్చుట శ్రీమోదాచారక నిగుడుచేత స్పష్టి తీర్మానములు సాధ్యమయినచో అన్ని బోర్డులలోను తేబడవలయు ననియే మాయుభిప్రాయము.

లోకమాన్య గోకిలగారికి దేహముస్వస్థము గాలేదని నేటి తంత్రీవార్తలలో నొకచాసవలన దెలియుచున్నది. శ్యాసకోశములును గుండెకాయయూకూడ బబ్బపడినట్లు వినుచున్నాము సంతత పరిశ్రమా సమృద్ధిగ నీ భారతపుత్రునికి ముగ్రశేయమునకయి పరమాత్ముడు త్వరతో సారోగ్యము నిచ్చుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాము.

పానులకు ఛిర్చుచేయదురు.

రంగనాథ స్వామి పీఠం 18 : - శ్రీరంగ పీఠాధ్యక్షా మండలి
పత్తులకు సర్వ హితవిప్రుగాక పాపముల నాశములొనరి యాం
స్మృత సోమవారము దర్శించితి. అందుగోరు నుండి, యాంస్య
వరకును కొందరు రైత్యమువాన్లగును వీరితో కచ్చిరి. చీవా
నశ్చేయించున, భారతీయకుడగునను, మరికొందరును, రైలుదేను
వి. స. ర. ప. కేసులకుయనునవి విడివిడుతులను నెట్లుగానెరి.

లాహోరు

లాహోరులో దొంగతనము.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 18:—కడవినవారము ఆస్థానత... ముల లాహోరులో చాల దొంగతనములు జరిగినవి.

వీధులకు ఆహారపదార్థములు.

యుద్ధవిధిమండల సాహాయ్యముచేయుట.

లాహోరు ఫిబ్రవరి 18:—నివిలు అందు నిజానికి... కాలిఫోర్నియాలోని లాహోరులోని దొంగతనములు.

అలహాబాదు.

భార్యగారి హత్య.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 18:—అలహాబాదులోని అను... జమీందారుడు 1918 సం॥ తన భార్యను చంపెను.

దెబ్బలుతినిన భారతీయ సైనికులు.

అలహాబాదులో దెబ్బపాహాత్యము.

అలహాబాదు ఫిబ్రవరి 18:—దెబ్బలుతినిన సైన్యము... సున్నతీయ భారతీయ సైనికులు యక్కడకువచ్చినప్పుడే వైద్య...

ఢిల్లీ

కెప్టెను పేర్సుఫియరు.

ఢిల్లీలో ప్రచురింపబడిన యొక ప్రకటనమునందు కెప్టెన్... ల్యాండ్ మెంట్ పేర్సుఫియరు కోతుకాకులవారిలో గలిన...

హైదరాబాద్ సహాయసైనికులు.

మాతన నిబంధన.

విరోధాంతం పునఃపునః హైదరాబాదులో... శ్రమనుండలి యుద్ధాగ్రములు దిట్టిభూమి హైదరాబాదు...

రణరంగమునందున్న సైన్యము.

వీరి యుద్ధాగ్రములను దిట్టిభూమి నిబంధనములు.

ఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 18:—వైద్యవృత్తి నవలంబించిన యూరోపి... యనులేమి, భారతీయులేమి, రణరంగమునందలి సేనలతో ని...

వృత్తు నున్నవారికి, ముందువెళ్ళవారికి నివర్తించు యూనియన్... ముఖము హిందూదేశపు ముత్రిగాని సమ్యక్ప్రకారము మం...

అధికారులకువచ్చిన యుద్ధవాస్తవము.

హిందూదేశపు ముత్రిగాని సంపుట.

ఢిల్లీ ఫిబ్రవరి 18:—హిందూదేశపు ముత్రిగాని తంతి... వార్తన రాజప్రతినిధిగారికి పంపిరి:—కుడి ప్రక్కనున్న రమ్య...

40 ఆర్థికవిభాగము తిరిగిచెల్లించు తీరమున బాంబు... లువేసినవి రిపరేషన్ విభాగములు జర్మనీవారి విభాగము...

గ్రంథ విమర్శనము.

మిత్రాంగ్ మహాసభ:—ఆర్యవారాయణ మూర్తి... గారు వ్రాసిన గ్రంథము ఇందు వీరు జాతకస్థంభ శ్లోకము...

నిజగురు జ్ఞానబోధము:—తమిళం. రామసాధు... నను కవి విరచితము. ఈతడి గ్రంథమున ప్రకారము ఫక్కిని...

మొదటి భాగము:—రాజుపాపాద్రవము... వీరేశలింగము హైదరాబాదు ప్రధానోపాధ్యక్షులును ముడి...

కోర్టు వ్యవహారములు.

మదరాసు హైకోర్టు.

[వ్యాజ్యములు: సదాశివశాస్త్రి, నేపితురు గారులు].

సినిమల్ కేసులో దేవసానము.

హైకోర్టుకు పాఠ్య పాఠ్య ఆయ్యంగారు తిరుళ్ళి కేసు... ఢిల్లీలోని శ్రీ పాఠ్యపాఠ్యపాఠ్య దేవాలయమునకు ధర్మకర్తగ...

[వ్యాజ్యములు: శంకరశాస్త్రి, డిప్రీట్లు గారులు].

నల్లెలు వ్యాజ్యము.

శేఖరు సంతానములో చేరిన బాసకొట్ల ఆనంద్రాజు... శేఖరు ఆకథించుచుండు తాత్రా ఆనంద్రాజు అనుభ...

ముగా విభాగము నేర్పుటకు అనునగునట్లు పాఠ్యములను శేఖ... లేకున్నను పాఠ్యముల పాఠ్యముగా నేర్పునట్లు వ్రాయబడి...

ఉద్యోగమున ప్రభుమహారములు.—వ్యవసా...

యశాసానికములు వ్రాయబడి ఆధికమునకు చివరి... తులగు గోపాల్ గారి వ్రాయబడి. ఇందుకు హ...

జిల్లాలోని పనులవార్తలు

నిజమంగళము మున్నగుది ఇనుపదారిలో కొత్తగా చేయబడిన దారికి ఈ నెల 15 వ తేదీన గా. సర్ హరల్డు...

అయిన ప్లాన్లుగానికి వందనము లాచరించిరి. అతి భయము వచ్చినవారిలో హిందువుల కాతిభ్యమొసగు భారమున...

మొదటి ఇండియా రయల్స్ యుద్ధమువారి ఏకైకము ముందు...

లైసెన్సి. భూమిభోగము మొత్తము 115836 మైలుకు 18442 నడ మంగళము...

చిత్తూరు మండలసభ.

కాళహస్తి గ్రామములో మ. రా. రా. శ్రీ పానగంటి వేంకటరంగం...

స్థితిని గురించిన్ని అనుప్రతియభివృద్ధి కాగలదనియు గురించిన్ని పోషి...

కాళహస్తి ముల సంస్కరణము.

అయ్య, శ్రీ కాళహస్తి ముల హిందూ దేశమునందలి పురాణ పట్టణములలో...

శ్రీ లింతామణి విద్యార్థిమండలి, దత్తాత్రేయమఠము, వారదాపురము, బినారము.

ఆంధ్రప్రదేశ్ చందాదారులొక విన్నపము.

మా ప్రతికకు చందా దారులుగా నుండు వారిలో చాలమంది మాకు వ్రాయునట్లెర్రములలో తాము వారప్రతికకు...

FOREIGN TELEGRAMS.

(REUTERS AGENCY).

WAR NEWS.

THE GREAT EUROPEAN WAR.

GREAT BRITAIN.

The German Blockade.

Foreign Official Reply to American Note.

LONDON, February 17.

Sir Edward Grey's final reply to the American note of December 28th is published. It elaborates the arguments advanced in the preliminary reply and emphasises that the distinction between foodstuffs destined for the civilian population and those for armed forces disappears when the distinction between civil population and armed forces disappears. As in Germany, however, much imported for civil use is consumed by military, if military exigencies require especially now that the German Government has assumed control of all foodstuffs ("sic"). The reply concludes that, while Britain will endeavour to avoid injury to neutrals, Germany's intention to sink merchantmen cargoes without verifying the vessels' nationality or character or providing for the safety of crews, makes it necessary for the British Government to consider measures to protect their interests. It is impossible for one belligerent to depart from rules and precedents and the other to remain bound thereby.

British Shippers Unperturbed.

LONDON, February 18.

The day appointed by Germany for the blockade of Great Britain finds British shippers unperturbed. Cross Channel services remain unaltered.

America Anxiously Awaiting German Reply.

Though Germany has anticipated the day by piratical acts, public opinion in America is anxiously awaiting the German reply, not merely from the standpoint of damage to American trade, but from apprehension lest American neutrality be neutralised since Germany is apparently desperate.

No Instructions to Dutch Shipping.

THE HAGUE.—The Government, after conferring with shipping companies, has decided not to issue any instructions to shipping regarding the German threat.

Letter from the Liverpool M. M. Assn.

The Liverpool Mercantile Marine Association, in a letter to Mr. Churchill and Mr. Runciman, declares that broadcast inquiries among shipmasters and officers reveal the invincible spirit of the British seamen and no shrinking at the German threat. Their only regret is that they are unable to retaliate. The letter suggests that mercantile shipmasters should be granted unpaid temporary commissions in the naval reserve and the payment of a war bonus to shipmasters and officers by shipowners.

Sailings to be Carried out as Usual.

Inquiry from the principal lines has elicited replies that sailings will be carried out as usual and that nothing is to be feared.

Count Bernstorff's note to U. S.

LONDON, February 18.

Count Bernstorff's note to the United States said that Germany's proclamation regarding the war zone was a retaliation for what the note terms British violation of International Law in attempting to starve the non-combatant population of Germany.

The note says German Government was informed that the British merchantmen had been armed and ordered to sail in groups with a view to trying to sink German submarines. There was no question of searching such merchantmen which were warships. The note urges the neutral vessels to go round Scotland outside the war zone.

It is announced that Germany intends to sow mines in waters round the British Isles. The note concludes by pointing out that this is not a reply to the recent American note which will shortly be transmitted.

FRANCE.

How "Dulwich" Sank.

LONDON, February 17.

PARIS.—The sinking of the "Dulwich" was an act of pure piracy. The crew say that they were sailing in clear weather in the evening in a roughish sea when suddenly a terrific explosion occurred to the starboard and the ship began to sink.

The Crew Escape.

The captain ordered the boats to be manned and the crew escaped, abandoning all their belongings. The ship sank in half an hour. The conning tower of a submarine emerged several times, apparently watching for boats. A French destroyer rescued two of the ship's boats, and another is believed to have reached Fecamp.

Destruction of a Zeppelin.

LONDON, February 18.

COPENHAGEN.—Two Zeppelins passed westward of France yesterday morning proceeding in a northerly direction. The first returned at one o'clock and the second at five o'clock. The latter descended on the beach at France on fire. The crew of fourteen were captured and will be interned.

TELEGRAMS.

Further Particulars.

The destroyed Zeppelin is one of the newest and biggest. She left Hamburg at four in the morning and developed motor trouble in the North Sea.

BELGIUM & FRANCE.

A Paris Report.

Activity of the Allies' Air Craft.

LONDON, February 17.

PARIS.—This afternoon's communique says:—In spite of intense cannonade, French and British aircraft attacked Ag Chistelles and Ostend returned unharmed.

Belgian Artillery Success.

Belgian artillery was successful against German concentration and shelters.

German Counter-attacks Repulsed.

We repulsed German counter-attack at night time in Champagne.

Allies' Successes.

There has been activity in Argonne. We destroyed the blockhouse at Fontaine-aux-Charmes and also three hundred metres of trenches.

Three German battalions attacked most violently between Four de Paris and Hill 263 westward of Bourcuilles. We completely repulsed the enemy, inflicting heavy loss and capturing prisoners.

We carried Bois-de-Malancourt and hundred metres of the trenches.

RUSSIA.

No Change in Fighting on the Vistula.

LONDON, February 18.

PETROGRAD.—A communique says the fighting on the right bank of the Vistula continues in practically the same regions. It is very desperate in some sectors. There is no change on the left bank of the Vistula.

Success in Galicia.

We repulsed an attack on the front Khava-Vykortsch in Galicia, inflicting heavy loss, and captured 1,419 prisoners.

Terrible Slaughter in Bayonet Charges.

We also repulsed an attack further east. The Germans delivered a series of sustained impetuous attacks between the Kozionoka-Wyschokoff pass, all which we repulsed with heavy loss to the enemy. Almost the whole of one battalion of the enemy was bayoneted, the survivors being captured.

In Bukovina

there is no change.

HOLLAND.

Zeppelin Chases Dutch Steamer.

LONDON, February 18.

AMSTERDAM.—The Dutch steamer "Helena" has arrived at Rotterdam and reports that she was followed for some distance by a Zeppelin which disappeared after waving a flag.

An Airship in Trouble.

LONDON, February 18.

AMSTERDAM.—An airship three-hundred feet long, probably a Parseval, flew east of Amsterdam at a height of six hundred feet. The crew were endeavouring to keep the airship horizontal, but only succeeded for a few minutes, the ship returning to a vertical position and travelling towards the Zuyder Zee. A rope hanging from the car became entangled in a telegraph wire and broke loose. The airship had apparently suffered from shell-fire. She was later reported above the Zuyder Zee with the car missing.

TURKEY.

Turko-Greek Relations.

LONDON, February 18.

Reuter learns that the Director General of Police in Constantinople has formally expressed regret for the insult to the Greek Naval Attaché and promised to issue a communique to that effect. The accident is thus regarded as closed.

GENERAL NEWS.

GREAT BRITAIN.

Indian Immigrants in West Indies.

LONDON, February 18.

In reply to a question in the House of Commons Mr. Roberts stated that the report on the indentured Indian Immigrants in the West Indies was being presented.

The general conclusion was that the advantages of the system far outweighed the disadvantages; but some proposals had been made for remedying the defects.

Short News.

LONDON, February 18.

Commonwealth Government has appointed a Financial Adviser to supervise the purchase of naval and military stores involving an outlay of eleven millions by the end of June.

LONDON, February 18.

Federal Government has decided to construct its own aeroplanes.

TELEGRAMS.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

WAR NEWS

DELHI.

War Cable to the Viceroy.

DELHI, February 18.

The following telegram has been received from the Secretary of State by the Viceroy dated 17th February:—

German Offensive.

The Germans evidently are making general and orderly offensive from East Prussia against the Russian right flank, probably intending to force the Russians to abandon the Austrian territory and to remove perpetual menace to Hungary.

The Russians

continue to retire before the advancing Germans, according to the latter, with considerable loss and a Russian communique admits that at Augustowo inside the Russian territory about 10 miles to the west of Grodno numerically superior German forces are trying to surround the two wings while from Lyck another German column is advancing on the Russian fortress of Osowiec on the other flank. In Bukovina the enemy have also advanced capturing Madworna and crossing the Sereth river; but

In the Carpathians

the Russians hold obstinately on repulsing further attacks and even progressing slightly. Another

Great Air Raid

with 40 air crafts has been made by the British on Belgium coast towns while 8 French aeroplanes bombarded the German air station to keep the enemy air craft from defending. Bombs were dropped on gun positions, harbour works and barges and trawlers.

Sir John French

In his despatch on operations since the end of November says:—Most recent development of armaments and latest methods of warfare have added greatly to the usual difficulties and drawbacks of the vigorous winter campaign. Long range of artillery fire is impossible in continual fog air, air craft reconnaissance influenced by wind and weather and infantry attacks over ground knee deep in mud, practically prohibitive. During the early days of December, indications along the whole front of the allied line led the French commanders and himself to believe that the enemy had withdrawn; considerable number and arrangements were made for attacks and demonstration resulting in severe fighting round Wysotschste and Givenchey. At the latter point

Indian Contingent

took part in the advances made by us and had to be withdrawn after nine days fighting, while the advances made by the Germans were likewise driven back so that much the same line has been maintained throughout. Sir John French says that the troops consisting of the army in France have been subjected to as severe a trial as it is possible to impose on any bodies of men. Frost and snow have alternated with periods of continuous rain and men have had to stand for many hours together upon wastes in bitterly cold water only 200 yards from the most vigilant enemy. In spite of this their spirit remains high and confident.

Medical Practitioners

Terms of Employment.

DELHI, February 18.

With the approval of the Secretary of State for India the following terms of employment have been sanctioned for the European and Indian private medical practitioners, who have been or may in future be engaged for service with the overseas expeditionary forces.

(1) The period of engagement is to be one year if their services are required for so long; (2) Pay and Allowances. Pay at £1-4 per diem with free rations and quarters (the latter only, if available, no allowance in lieu being admissible); (3) an advance of three months pay if desired; (4) outfit allowance, 200 if outfit is purchased in India; (5) Rank: temporary rank of Lieutenant in the Indian Medical Service; (6) Gratuity £60 on termination of the engagement; (7) Travelling allowances at the rate laid down for Lieutenants in the Army Regulations, India, Volume 10, Paragraph 29 from their residence in India to the station to which ordered, from "E" being used.

Employment on these terms does not confer any claim to permanent commissions.

CALCUTTA.

Calcutta Prize Court.

The "Raffenfels" Cargo.

CALCUTTA, February 18.

To-day the Chief Justice, sitting in the Prize Court, disposed of two more claims in connection with the cargo of the German steamer "Raffenfels." The first claimants were Bisserswar Prosad and Sital Prosad, Merchants of Banar, The goods were brasswares and the buyers were a Danish Company. The other claimant was Civalard Vander Wense, a naturalised British subject. He was a merchant of Agre and was consignee of certain goods. His Lordship directed release of the goods of both the claimants.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

German Naval Activity.

LAHORE, February 18. The "Civil and Military Gazette" Cables, London February 18: The "Central News" Copenhagen correspondent states that according to a private message from Berlin the German naval authorities are getting uneasy owing to the way in which the German press has worked up popular expectations regarding the naval activity after 18th February. Experts warn the public that revolution in naval warfare is not to be expected. The blockade is not declared from any date.

Hidden Consignments of Copper.

Some Stevedores loading casks of sugar at Copenhagen reported that casks were unusually heavy. Customs officials examined the casks and found large consignments of copper. Captain and charterer, a loading merchant, have been arrested.

The Albanian Attack.

The Albanians have invaded Serbia in Prirend district, the Serbians retiring before them. Apparently without serious fighting, since the casualties were only 100.

Bombardment of Antivary.

Two torpedo boats and one destroyer bombarded Antivary on Monday.

Loss of British Merchantmen.

During Past 3 Months.

Mr Churchill in course of his speech stated that the Royal Sovereign had been completely converted to an oil-fuel basis. He also said that British merchantmen sunk during the past three months numbered 19, only four being sunk by surface craft.

UNITED PROVINCES.

Hospitals for Sick and Wounded.

ALLAHABAD, February 18. Special hospital accommodation has been made here to receive sick and wounded Indian soldiers under the direction of Surgeon General Mahdaway. Seventy-five cases will be accommodated in two different hospitals. Assistance has been given by the St. John Ambulance Committee in fitting up the hospitals.

GENERAL NEWS

CALCUTTA.

The Lady Minto Indian Nursing Association, Chittagong Branch Opened.

CALCUTTA, February 18. Lady Carmichael paid a flying visit to Chittagong on Monday and opened the Chittagong branch of the Lady Minto Indian Nursing Association. Her Excellency explained the benefits that would accrue to Chittagong from such an Association and thanked the Committee for the valuable aid in bringing the nursing scheme to a successful issue.

The 'Garden Reach Dacoity' Case.

CALCUTTA, February 19. Five of those arrested in the Garden Reach motor dacoity case have been admitted to bail by the Alipore Court.

Electric Current to the Calcutta Port.

CALCUTTA, February 19. At their last meeting the Calcutta Port Commissioners decided to scrap the large electric generating plant at Kidderpore docks and to take their current in future from the Calcutta Electric Supply Corporation.

The "Attempted Murder" Case.

Only Two kept in Custody.

RUNGPUR, February 18. Four men arrested yesterday have been released by the Joint Magistrate on bail as they have not been identified. Only Shasadhar Kar and Gnanath Chakraborty are still in custody.

BURMA.

The Railway Board.

Sir Henry Burt's Visit to the Shan States.

RANGOON, February 18. The first member of the Railway Board to visit Yawngwe in the Shan States is Sir Henry Burt. He was accompanied by some railway officials from Aungmye to Yawngwe. The visit took place on Monday. Petitions were presented by Chinese and Indian merchants and others in favour of extension of the railway.

Rangoon Port Revenue and Expenditure.

RANGOON, February 18. Revenue of the Rangoon Port Commissioners for the year 1914 was 51 lakhs or about 8 lakhs in excess of the previous year, while the expenditure was 33 lakhs. Total tonnage of exports was 33,05,347 or 63,63,47 more than the previous year.

UNITED PROVINCES.

Murder of Mr Barber.

Trial for Abetment.

ALLAHABAD, February 18. The trial of Babu Ramswak Singh for alleged abetment of the murder of Mr. Lawrence Barber in 1913 has

TELEGRAMS.

concluded at Azamgarh. The Assessors were of opinion that the accused was not guilty. Judgment has been reserved.

PUNJAB

Food Grains for the Poor in Punjab

Aid from the Indian Relief Fund.

LAHORE, February 18. The "Civil and Military Gazette" says that the provincial authorities have decided to disburse more than a lakh of rupees offered by the Indian Relief Fund out of the amount lying at the credit of the Provincial Fund for the supply of food grains to the poor at reasonable rates. It, however, advocates the total prohibition of exports by the Government of India with a view to relaxing the embargo.

Thefts and Burglaries at Lahore.

LAHORE, February 18. There have been several cases of thefts and burglaries at Lahore within the last week or so. Perhaps the most daring was an attempt at robbery during the early hours of yesterday at the local Town Hall, when the burglars broke the lock leading to the cashier's room, overpowering one watchman and assaulting him. Fortunately no money was in the cashier's desk, which they broke. They left before the arrival of the police from Anarkali Thana.

BOMBAY.

Gokhale's Health.

POONA, February 18. Mr. Gokhale is unable to leave for Delhi owing to acute attack of Cardiac Asthma.

The 'Proxy' Case.

Lenient Punishment.

BOMBAY, February 18. At the Bombay Police Court to-day, a Mahomedan named Ahmed Mahomed was sentenced to one day's simple imprisonment and fined Rs 20 for impersonation at the recent local election, the small fine being imposed by the Magistrate in view of the fact that this was the first case of this kind.

The Specie Bank Failure.

Credit Bank Manager's Applications Dismissed

BOMBAY, February 18. Echo of the Specie Bank failure came before the High Court to-day when the Manager of the Credit Bank of India appeared to argue a notice served upon him by the Official Liquidator of the Specie Bank intimating that he had been placed on the list of contributories held in his own right. The Credit Bank Manager declared that he held these shares as a nominee of the Specie Bank and that he had sold 860 of the shares prior to the winding up of the Company. He asked that his name should be transferred from the "A" list of contributories to the "B" list. It appeared that the transfers of these shares had been executed by the transferees and the transferors and had been lodged with the Company for registration but the transfers had not been initiated by any of the directors and consequently names of the transferors did not appear on the register of shareholders. The Credit Bank Manager's applications were dismissed with costs.

Assault Case on Tram Car Servants

Case Dismissed.

BOMBAY, February 18. At the Bombay Police Court to-day Mr. E. J. Sawyer, Manager of a well-known local firm, charged an Indian tram conductor and an Inspector with assault. Mr. Sawyer endeavoured to alight from the wrong end of the tram car and for a time the defendants refused to allow him and the complainant alleged that the defendants pushed him. The Magistrate held there was no unnecessary force used and dismissed the case.

Pasteur Institute and Malaria.

Bombay Corporation's Contribution

BOMBAY, February 18. The Bombay Corporation this evening adopted a report of their Committee on the subject of the establishment of Pasteur Institute in India, the Corporation agreeing to contribute 25 percent of the maintenance charges (which would vary from a minimum of Rs. 23,300 to a maximum of Rs 36,000). It was resolved to ask for a report from the Commissioner as to the results of the operations of the Malaria department and the cost involved therein with a view to enable the Corporation to shape their future policy in regard to the Malaria campaign.

Alleged Wife Murder.

Accused Acquitted.

BARODA, February 19. The Sessions Judge of Baroda, after a prolonged hearing, lasting nearly twenty-two days, acquitted Ram Bhondikhat Jangbahadur, a relative of the late Prince Patesingh and officer in the Gakhwar's army, who was charged with the murder of his wife by strangulation. The chief witness in the case was the House Surgeon of the Dufferin Hospital who stated that the death was homicidal and not suicidal. The Judge found that the prosecution failed to establish the charge of murder.

Fire Accident in Bombay.

BOMBAY, February 18. Another fire occurred last night in a house at Nalwadi Bhuleswar which, though attended with no loss of proper-

TELEGRAMS.

ty, unfortunately resulted in the death of a Hindu aged 35. The deceased was lying down in bed smoking a "bides" when he accidentally dropped the burning stem which set fire to the bedding and clothes.

SOUTH INDIA.

The Coonoor Municipal Case.

COONOOR, February 18. Mr. M. Young, District Magistrate, arrived here last evening from Ootacamund to conduct the further examination of witnesses in the Municipal case.

To-day the District Magistrate was engaged in hearing a case against T. Ramalingam Pillay, late Municipal Manager, who is charged with alleged abetment of theft and cheating. The case for the prosecution was that the accused was alleged to have used a large number of stones belonging to the Municipality, which were heaped up near the Municipal Elementary School, in building a revetment on a land near the Municipal hospital; also alleged theft of blue gum posts of the Municipality from Rundmeah catchment area and stored the same in a building at the old Municipal Hospital. He is also alleged to have utilized Municipal labourers for the above works. Among the witnesses examined were Mr. C. H. Coleman, Chairman, Municipal Council, Mr. J. Dashe, Municipal Sanitary Inspector, Sub-Inspector Subrachariar, and a number of Municipal coolies and maistries. Mr. J. Gonsalves, Vakil, instructed by Inspector Walton, led the prosecution, while the accused was defended by Mr. S. A. Walker, Solicitor, and T. Subramani Mudaliar, Vakil. The further hearing was adjourned to the 25th instant, when Mr. H. J. Gray, Divisional Officer, and Mr. S. Soomar Sait, Municipal Councillor, will be examined.

Inspection.

This afternoon the District Magistrate, in company with the Chairman of the Municipal Council, an Inspector of Police and Messrs. Walker and Gonsalves, inspected the buildings and land at the old Municipal Hospital where the accused is alleged to have put up the above revetment.

The Sree Mulam Assembly Yesterday's Proceedings.

TRIVANDRUM, February 18. The Sree Mulam Popular Assembly met at 11-30 A.M. and the representation of the Police Department continued. The Kayencolam member strongly criticized the present police administration with facts and figures. Next came agriculture and other industries. The members prayed for an economical and industrial survey, irrigation facilities, grazing ground etc. A memorial was presented to the Dewan, who patiently heard and promised to consider. The Assembly rose for lunch at 2 P. M. After lunch, the representation on the agricultural and industrial subjects continued. The Dewan promised that an expert would be appointed to take an industrial survey of the State. This statement was received with applause, the subject being one discussed by many during the previous sessions. Paliathoo Valichan, the richest Jenmi of Cochin, who is come here as His Highness' guest, attended the Assembly. The day's proceedings closed after 5 P. M.

Short News.

A PRESS communique issued at Delhi yesterday states that news has been received from the Persian Gulf that Captain W. H. I. Shakespeare has been killed in the course of some tribal fighting. It will be remembered that Captain Shakespeare lately performed a most memorable journey across Arabia and was decorated in the last Honours List with a C. I. E. His knowledge of, and popularity with the Arab tribes in the vicinity of Kuwait, where he was lately Political Agent, was remarkable. In Captain Shakespeare the Foreign and Political Departments have lost a most capable and gallant officer.

The Secretary of State for India has decided that all officers of the Indian Expeditionary Force serving in Europe (both of the British and Indian services) in receipt of Indian rates of pay shall receive, while sick or wounded, the full pay which they were drawing before being struck off duty for a period of three months, and thereafter the rate of pay ordinarily admissible on sick leave under the Indian Regulations. This decision has effect from the date of the outbreak of war.

DACCA, February 18. H. E. the Governor of Bengal left Dacca to-day for Calcutta.

CALCUTTA, February 18. The Bank of Bengal rate for demand loans remains unchanged at six per cent.

ALLAHABAD, February 19. It is understood that the Maharajah of Kapurthala is proceeding to Europe this morning.

Weather Report.

SIMLA, February 19. Except for a few light thundershowers in the east of the United Provinces, the weather has been dry. FORECAST:—No great change.

American Press Opinions. British Good Intentions Recognised.

LONDON, February 18. The American Press comments are most friendly on Sir Edward Grey's reply to America's protest about contraband. The "Tribune" says it is entirely friendly and reasonable. The "World" declares that the reply will convince the reader of the truth of the assertions that no effort will be spared to obviate avoidable injury to neutral interests.

The New War Zone.

Dawn of "the Day".

Commenting on Germany's declaration regarding the war zone, the "Tribune" says:—"The day" dawns at last and a new phase of the great war has been entered upon, bringing the conflict closer home to neutrals. The latter must now face risks on the high seas which were never before confronted, yet they will refuse to be intimidated or surrender their rights. One thing is certain, the nation which risks most in these unprecedented operations is Germany."

జాబులు

విలేజ్ కులకు ప్రకటన.

స్నేహభీషణ - తమరు సంకల్పముచేయలేదు. సంతకములేక మేము ప్రకటించజాలము.

మద్రాసు న్యాయపరిశోధనాశాల - వివేక మరయెక్కు పంపినది ప్రకటించితిమి.

వెలుపాలెము సెకండరీస్కూలు

కీర్తిశేషులైన క్రైస్తవ డెంటు గారు

ఆయాశ్రయ

శ్రీ వేంకటేశ్వర సెకండరీస్కూలు కమిటీ సెక్రటరీ డెంటు గారు శ్రీ పూజ్యపూరి వేంకటస్వామి శ్రేష్ఠిగారు స్వర్ణము లగుటవలన సదరుస్కూలు ఉపాధ్యాయులు విద్యార్థులు 18-2-15 తేదీ నామంకాలము 4 గంటలకు సదరు స్కూలు హాడ్ మాస్టరు వారి యాజమాన్యముక్తంద సభచేరి యాక్రింది తీర్మానములను జేసిరి.

1 ఈ పాఠశాలకు తెండ్రవలె నుండి దీనిహావనకై ఎక్కువ శ్రద్ధవహించి ధనసహాయముచేసి స్కూలు కాశ్యతము గాను ప్రయత్నములుచేయుచు శ్రీ వేంకటస్వామి శ్రేష్ఠి గారు ఆకస్మాత్తుగా యాగోకమును విడిచినందుకు చింతిల్లుచున్నాము.

2 శ్రీ వేంకటస్వామి శ్రేష్ఠిగారు తన సొంత ధ్యమునకు జేర్చి ఎడ తెగనికొంతిగలగ జేయుట మునకారి కుటుంబమునకు నూత్రము ద్వైత స్థైర్యముల నొసగి యీ విషయముద్రమును తెరిపజేయుటను దియాయుండును. సజ్జన బాంధవులను సగు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

వై తీర్మానములను శ్రీ వేంకటస్వామి శ్రేష్ఠిగారి కుటుంబమునకు వార్తాప్రకటన పంపుటకు ఆగ్రాసవాధి పతిగారిని కోరడమయినది. ముఖ్యమాచార్యము పాఠశాల ఒక రోజు మూయబడినది.

వి. నరసింహము అధ్యక్షుడు

II

దోమల బాధ

ఆయాశ్రయ

దెబ్బపల్లపు ప్రవేశములలో చాలా గ్రామములందు పృథి సంగి యాశ్రయవరలెలో రెండవ పంటదాశ్యాసాను చేయుటయు సదరు సస్యముల యెరువుకు బదులుగా పచ్చి జనుము పడగొట్టి నీటితో మురుగుచిచ్చి దమ్ముచేయుటయు, వాడుకగా నున్నది. అందువలన దోమలు విపరీతముగా నుత్పన్నమయి గ్రామములందు చేరి రాత్రులయందు ప్రజలకు నిద్రాభంగము కలిగించుటవలన పెక్కు ఆనర్థములు వాటిల్లుటయేగాక, రోగములుకూడ కలుగుచున్నవి. మరియు వీరిలో విషసంబంధమైన మరియొక జాతిదోమ లున్నవని చాలమందికనిపెట్టితారు. వానివలన సంక నెక్కువరోగము లుత్పన్నమగుచు యీ ప్రాంతపు ప్రజలు మిగులభయభ్రాంతు లగుచున్నారు. ఈ బాధ గుమారు 1 క్రి మాసమువరకు మాత్రమేయుండును. ఇది బహుజనహానికరమైన పుణ్యకార్యముగాన ఇందుకు పరిక్షలో కృతార్థులయిన మెడికల్ ఆఫీసర్లుగాని బుద్ధి కుశలతగల తదితరులుగాని యేతిచ్చాదా నివారణోపాయము ఈపత్రికాముఖమున వెంటనే తెలుపజూర్చింపుచున్నాడ.

హరి వెంకయ్య.

III

కీర్తిశేషులైన మహామహిమ పాద్యాయ

కొక్కొండ వేంకటరత్నకవి స్మారక చిహ్న నిధి.

ఆయాశ్రయ

తెలుగుభాష వర్తమాన స్థితికన్న హీనముగా నున్నప్పుడు "ఆంధ్రభాషాసంక్షేపని" యను వార్తాపత్రికములమునఁ దెనుగుభాషకు జొన్నత్యమును దెచ్చినట్టియు, గ్రాంథికభాషనే తమ వ్యవహారమునందు వైతము నుపయోగపఱచినట్టియు బహు ప్రబంధక క్త యగు నట్టియు వేంకటరత్నకవిగారు కీర్తిశేషులై రమ వార్తా ఆంధ్రప్రపంచమునకు దెలిసియే యున్నది. అట్టి మహాభూషుల స్మారకచిహ్నమును బ్రతిష్ఠించుటయు, అప్పులలో మురిగి చిహ్నములను వేర్వేరి కుటుంబమునకు దగిన సాహాయ్యము చేయుటయు మనకు గర్వకరమై యున్నది. 1915 జనవరి 13 తేదీన రాజమహేంద్రవరములో ముద్రాపాత్ర. నాటివలె నున్న

రా. వుపంతులుగారి ఆధిపత్యమున జరిగిన మహాసభయందు రత్నకవిగారి చిత్రపటమును రాజమహేంద్రవరమునందలి వారతనమువారి కళాశాలకు నుచ్చుటకును, రత్నకవిగారి కుటుంబమునకు గొంతవలకు ధనసాహాయ్యము చేయుటకును, తీర్మానింపఁబడెను. చిత్రపటమునకు రహారమి రెండుమాడు వందల రూపాయ లగునని తోచుచున్నది. వారి కుటుంబమునకు బ్రస్తుతపుఁజిహ్నులందొలగించుటకై తగినధనమును గావలసి యున్నది. మనము తగినసాయము చేయనియెడల వారి కుటుంబము పెక్కులైని పక్షివంటిది యగును. మహా జనులు మా విభాషమునకు ఆహేదించి యేతద్దయమును కీర్త్యమైన ధన సాహాయ్యముచేయ వేడుచున్నారము.

కార్యదమ్ములు :- శ్రీపాద పేరిశాస్త్రి, (దొరతనము వారి బోధనాభ్యసన పాఠశాలాపాధ్యాయులు, రాజనుపాంధ్రవరము) అద్దంకి సత్యన రామణిరెడ్డి (క్రీస్తురాయ పుస్తక భాండాగార కార్యదర్శి, రాజమహేంద్రవరము)

IV

24వ గుంటూరు మండలసభ.

ఆయాశ్రయ

ఈ సభ యాయేడు నర్సారావుపేటలో జరుపఁబడుననియు, విత్తల్లిభా సర్వసాధమునకై నర్సారావుపేటలోని పెద్దలు ఆహ్వాన సంఘముగా నెంపడినట్లు వినుటకంతయు సంతసముగా నున్నది. ఈ సభ ఈప్రతి సెలవులలో జరుపఁబడునెడల నెక్కువైనముల వ్యవధిలేదు. ఇప్పటినుండి కృషి చేసినగాని సభ జరుపదముగా నెరవేరాలదు. చేయవలసిన పనులు చాలగలవు. "ధనమాలమిదంబగత్" అన్నట్లుముఖ్యముగా ధనము వసూలు కావలెను. ఆహ్వాన సంఘమువారు తీరిక చేసినకని తెల్ల యొక మూలకు వెళ్లి చందాలు పనులు చేసువలెను. ఈ సంవత్సరము సంచార కార్యదర్శిగాడ నేర్పాటు కావడమగదా! ఆయన సహాయమున కొంతపని నెరవేర్చవచ్చును. సభ జరుపదముగా నెరవేరవలెనని ఇప్పటి నుండియే కృషిచేయవలెను.

ఈ సంవత్సరము మండల సభాధ్యక్షతవదలి విషయమై యాలోచనలు జరుగుచున్నవో తపో తెలియదు. క్రిందటి సంవత్సరమువలె ఆగ్రాసవాధిపతి మన మండలవాసులుగ నెయింపవలెనని మాత్రంపు. సభాధిపతి త్వరలోనే నెమ్మకొని బడినగాని వారు తమ యుపన్యాసమును సమాధానముగ వ్రాయుటకు వీలులేదు. సభాపేదికపై నెక్కి యుపన్యాసము యొక్క ప్రాపులను (చిత్తులు) సులభమయేయవారు కొందఱు గలరు. అట్టియిట్లుండిలేకుండ వారికి కొంత వ్యవధినిచ్చుటమేలు.

ఈ సందర్భమున మాకొకయూహ తోపుచున్నది. ఈ సంవత్సరము శ్రీకొండ వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు మండ. సభకును, బాపట్ల నివాసులును, న్యాయవాదులును అగు శ్రీచోరగడి వెంకటాద్రి పంతులుగారు సంఘసంస్కరణ సభకును సభాధిపతులుగ నెమ్మకొనఁబడిన మిగుల సమంజసముగా నుండునని విన్నవించుచున్నాము.

వేంకటప్పయ్యపంతులుగారు మండలసభాధిపత్యమును వహించుటకు సమర్థులు ఆవునా, కాదా, యనువిషయమై యిచ్చట విశేషింపవలసినదనిపించును. వారులోకి విడితులు. గుంటూరుమండలమునకంతకు భూమిజమువంటివారు, యోగ్యులు, సమర్థులు, స్వార్థత్యాగులు విద్యాధిగులు, ఇంతిక్కువారి విషయమై వ్రాయవలసినదనిపించును.

ఇక వెంకటాద్రి పంతులుగారున్న నో సంఘసంస్కార విషయములలో అనుభవపూర్వకముగ నివర్తకులై యున్నారు. నిమ్మబాత్తుద్దరణమందును, శ్రీవిద్యాభివృద్ధియందును, సముద్రయానవిషయమందు ఇంక తదితరవిషయములందును మిగుల పట్టుదలతోను, తికరణకుద్ధితోను పనిచేయుచున్నారు. కావున వీరు సంఘసంస్కరణ సభాధిపత్యమునువహించుటకు సమర్థులని నొక్కివక్కాణించుచున్నాము. ఈవిషయమై మండలసభవారు తమదిక్కుచిత్తమునకు దెత్తురుగాక!

V

కొటప్పకొండ తిరునాళ్లు

ఆయాశ్రయ

ఈ యాత్రకును ధాతవత్సరము వరకు గొలఁదగను పిమ్మట క్రమముగా హెచ్చి కొండవద్ద జరిగిన కలహమునాటి కధికజనసంకులమై యాభయముచే రెండువత్సరములు జనల రాక తగ్గి పిమ్మట యథాక్రమముగా జరుగుచున్నది. ఈ యాత్రచాలాకనమునకు రహారమి మూడులక్షల యాత్రికు

లగునువెంటురు. నానాలంకారములేమగు పెద్దప్రభలు నునూరు నానావందలవచ్చును. యాత్రికు లెక్కితచ్చు బద్ధుగాని (మొక్కుబడి చిన్నప్రభల బంధుగాని యేదెనిమిది లక్షలవచ్చును. అన్నిరికముల దుకాణములు పెక్కులు పెట్టబడును. పూర్వము వద్యమాంస విక్రయముకూడ జరిగెనుగాని యాట జరిగిన కలహంబలవరము నుండియే మాన్వించెడిది. చుట్టును నాల్గయిమయిల్లలోగా మద్యము విక్రయించరా దని గవర్నమెంటువారు కఠినముగ కాసించి మహాపకార మొనర్చిరి. ఇంత జనసమృద్ధిగల మహాత్సవము మనదేశమందురుదన వచ్చును. కాని యంతమందిజను లేరెంచుకలముం దెట్టి సౌఖ్య ప్రదిమగుకార్యము లానరించవలయునో చదువరు లూహించిన నిచ్చటజరుగు జనసౌకర్యములగు పనులని విచారించక మానరు. నీటికై ప్రతిపంతులరము జనులపడుకమ్ము లటుంచి యీ సంఘము శివరాత్రికి యాత్రికులు పొందిన యిడుము పర్వ నాతితిము. మిట్టమధ్యాహ్న మెండిచేతలంకాల కంటకములను పాపాణులుగుచ్చుకొని పశువులదొలకొని తిలలపై భాండుములనిడి నాల్గయిమయిల్లదూర ముదకమునకేగు జనులం గాంచిపరితాపపడినవారెందురా! ఇచ్చట రెండుచెఱువులును నడిబావులును గలవు. వానియందు పూడికపడి జలశూన్యమై మిదు మిక్కిలి యాత్రికులందు పడికానచేతుల విరుగగొట్టుకొనిట సంభవించుచున్నది. కదలిక మెడికన పల్లెగాయలును ముండచెట్టును రాత్రులు లైచికేగుట కంధకారమువోరి భయముగలదు. కోశేశ్వరునిది పేరు. జమిత్ దాయ నర్సారావు పేటనియ్యూరుగా ప్రజలచే మొక్కుబడులు కానకలములనుగావచ్చు ధనమిరువకల రావడియుండి జమిత్ దాయగారి రాజభోగములకు విజయోగించుచున్నది. వీరిందులో కొంత ధనము వెచ్చించి యాస్థలము మాఖమాసములమృతతోడనే బాగు చేయించి దీప్తి కలపూడిక దీయించరాదా! ఒక్క సంవత్సర దాయమువ్యయపరచిన మాతనముగా నెన్ని బావులైన ద్రవ్యం చుచ్చునే. ఎట్లెట్లో గవర్న మెంటువారి సర్పంధముచే చాలీ చాలాట్లు కొండవైకేగు సోపానముల కిరుప్రక్కల పదిలెట్లు మాత్రము చేయించిరి. వీరి పరోక్షమున ప్రజలు వీరి నెట్లు దలంతురోయిలుంగుదురా? ప్రజలైన మన మిచ్చుధనము దేవునికి చెందుచున్నదాలేదా యని విచారించులెరి. వీరు తలచినట్లు వీరి మొక్కుబడు లన్నియు కోశేశ్వరునికిగాక జమిత్ దాయగారికే యని యంతటనైన నెఱుంగుదుగాక. నోయలేని కోశేశ్వరుడే యక్రమము చూచి యారవండిన నుండుగాక. నోరు గలమానవులైన ఈ ధనము యాత్రికుల సౌకర్యార్థము వినియోగించ ప్రయత్నించరాదా? జమిత్ దాయవారి తీర్థం గాంచి యైన ప్రజలు తమ్ములు దలచుచుండిరో గ్రహించి ముందు సంవత్సరమునుండియైన ప్రజానుఖకార్యకరణతత్పరులై కీర్తిం జేందుదురుగాక. శ్రీరంగాదిపుణ్యక్షేత్రములలో వచ్చు ధన మిటులగాక స్వామికొరకే వినియోగపడుచుండును.

ఒక యాత్రికుడు.

VI

రాజోన్రు చంద్రముహూపసభ.

ఆయాశ్రయ

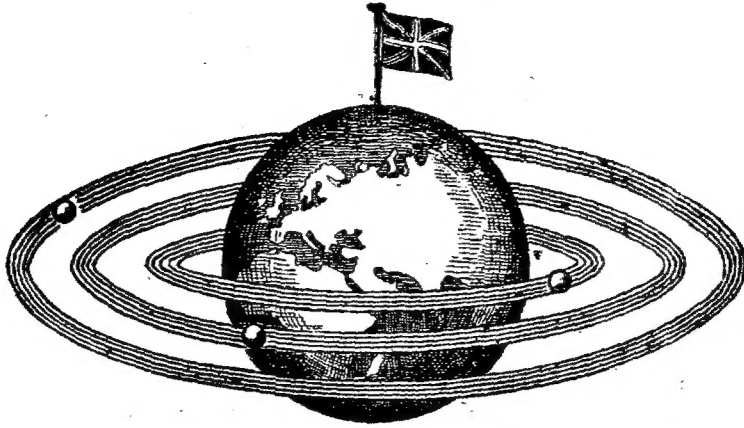
విభాషపట్టణమున జరుగనున్న "ఆంధ్రమహాజనసభ" వేసంగియందు జరుగునటుల తీర్మానింపబడినట్లు పత్రికా పాఠకులెల్లరకు విదితమేగదా! మున్నుండి పవిత్రకార్యమును నిర్వహించ గలిగిన యువకుల విద్యార్థులెల్లరకు వచ్చుటకు వీలుగానుండు ననుటకు సంభవము. విద్యార్థులే యెల్ల నాగరక దేశములందు "పట్టికింటిరట్టు"గలిగి పూజితో పనిచేయుచుండిరిని విదేశముల కేగవచ్చిన మనసోదరులనుండి మనమెల్లరము వినియేయుంటిమి! వారి ఆత్మలు నిర్మలములై యుత్సాహపూరితులై, పవిత్రవంతులై, యుంటుచే నట్టి వారి వృద్ధయశీమలందు నీవీసాంగ్రోద్యమ వీరములను ముల వేసిన, పాదుకొని యుద్యమము నానాటికి కల్పవృక్షమై శాశ్వతానిందము మనకు జేకూర్చునని మోక్షన యెప్పు కాకుండునా? కాని విద్యార్థులీతలలేని సమయమును పోగొట్టుకొనక, తమకే క్రిని దేశమున కర్పింపదలంచి యానూతనోద్యమ వీరముల స్వీకరించి, భరించి, వృద్ధి చెందునట్లు పాటుపడెదరుగాక! ఆంధ్రోద్యమకల్పతరువు, ముందు ఇనుకతెన్నెలపై నాటబడి, బ్రతుకునో, బ్రతుకదో యని సంశయించినను, ప్రథమవత్సరమున మిగుల కష్టముతో బాపట్టణమందు తగు జాగ్రత్తతో కాపాడివెంచి పాణియున్నట్లుచేసితిమి. అంత భయముతోచి, యచటనుండితీసి, పవిత్రోదక పూరితంబగు కృష్ణ జీవీమహానది తీరింబున ములవేసితిమి. స్థలమార్పేమయైన విషమించునని లంచితిమికాని భగవద్గొప్పవలన, అనుకోని సంతయిల్లువలన,

16-2-15 } కాలేజీ. తెలుగుకవిటీ సభ్యులు

ప్రపంచ యుద్ధము.

ఘనమౌర్యసంగ్రామము!

చిత్రరూపము !!

యోధాగ్రణులభావచిత్రము !!!

యూరోప్ ఖండమందెల్లను, అల్లకల్లోలముచేసి రక్తప్రవాహమునే బొరలాడుచుండు జగత్ ప్రళయ స్వరూపముగా సాక్షాత్ కాలభైరవ లె వివరించుచుండు అతిభయంకర యుద్ధనాయకులనున్నా, ఆయా దేశపు రాజాధిరాజులనున్న, చక్రవర్తులనున్న, ప్రత్యక్షముగా జూచి కనబడ నుండరమైన భావచిత్రములు, ప్రకాశించునట్టి నునుపైన కాగితములపై ముద్దుగా ముద్రించి విక్రయమునకు సిద్ధముగచున్నవి.

త్వరజేయుడు! స్వల్పమే ప్రతులు!!

అక్షనుకాల్చుకొనిన మర్కటమునలె అక్కడిక్కడికి తిరుగుచు వ్యాపారనావలనున్న, యుద్ధనావలనున్న హతముజేసి తుదకు మండింపబడి సముద్రపాతమునకు హేతువైన ఎమ్మడనను జూచియుందురా? దానియొక్క నాయకుని తెలుసునా? అది మద్రాసును ముట్టడించి జేసిన అనాగతములను జూచియుందురా? తుదకు దానిని గతిజూపిన సిడ్నీయును నావయును దానియొక్క నాయకునిని జూచియుంటిరా?

పంచపాండవులవలెనుండు ఇంగ్లాండ్, రష్యా, ఫ్రాన్స్, బెల్జియం, జపాన్ చక్రవర్తులనున్న దుర్యోధన దుశ్శాసనులవలె కాలాగ్నికి హేతువైయుండెడి జర్మని ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ, చక్రవర్తులను జూచియుందురా? ఆయా రాష్ట్రముయొక్క సేనా నాయకులనున్న నాకానాను కులనున్న, వాయువిహూన నాయకులనున్న జూచియుందురా? లేనియెడల మావద్ద విక్రయమునకు సిద్ధముగచుండు చిత్రపటమును తెప్పించి జూడుడు! చిత్రపటమునలన యుద్ధసంగతులు మనసునకు సులభముగా బోధపడుటకు సందియములేదు. దీనివెల. 1 రూపాయ.

షరా.—యుద్ధమారంభమైనతోడనే రణరంగమునందు నూతనముగాయెత్తబడిన పోటోలను తెప్పించి ముద్రించియున్నాము ప్రతియొక్క పటమును మార్గనికట్టల జుట్టి నలగక భద్రముగాజేరునట్లు పంపెదము. నేటికే వ్రాయండి!

విలాసము :— గురుబనవ కంపెని మద్రాసు.

అమృతాంజనము డిపోవారి ఔషధముల ప్రకటన.

దంతచూరము

పంటనొప్పులకు మంచిపొడుము. సువాసన గలిగియుండును. వెల స్వల్పము.

డబ్బీ 1-కి వెల 0-2-0 మాత్రమే.

దుత్తశూలహరి

నొప్పిగలచోట దూదిని మందులొత్తడిపి పెట్టిన నొప్పిని వెంటనేమాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-8-0 మాత్రమే.

జీర్ణరసాయనము

ఆకలిలేకపోవుట, అగ్ని మాంద్యము, మలబద్ధము మొదలగువానికి మంచిమందు.

25 మాత్రలుగల డబ్బీ 1కి వెల 1-4-0

గజ్జికీతైలము

చిన్న పిల్లలకు మంచిమందు. ఈతైలము నాలుగుపూటలు రాచినతప్పుకపనిచేయును.

డబ్బీ 1కి వెల 0-3-0 అణాలు.

పగుళ్ళకు తైలము

అటకాళ్ళు, అటచేతులు, చర్మము, కారకమునలననుశీతగాలివలనను పగిలిసిరు కారుటయు, కలపుట్టుటయు సంభవించును. ఈతైలమును రాచిన పగుళ్లుమాని జిల పోయి మంచిచర్మము రాగలదు. పగుళ్ళ నొప్పియు నయమగును. స్వల్పక్రయము. వెల డబ్బీ 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. వేరు.

మోహినీ తైలము

మెదడుకు; కండ్లకు చలువజేయును. వెండుకలు నునుపుదేరును. కురులు పెరుగును.

5 తులముల నూనెగల సీసా వెల 0-12-0.

మూలశంకకు తైలము

మూలశంకవలన అసనమువద్ద చర్మము లావు బారి మొలలు ఏర్పడి యమిత బాధగలుగును. డబ్బీ 1-కి వెల 0-12-0 మాత్రమే.

కలరా మాత్రలు

కలరాతగిలినవెంటనే మందుతీసుట ఆవశ్యకము. కలరాకు బహుశ్రేష్ఠమైనది.

12 మాత్రలు డబ్బీ 1-కి వెల 0-6-0.

తేలు మందు

ఈ మందును కుట్టినచోటరాచిన బాధ మాయమగును. ప్రతియింట నుండదగినది.

సీసా 1-కి వెల 0-8-0 అణాలు మాత్రమే.

వజ్రగుళికలు

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, రక్తవృద్ధికి, శక్తికి, వజ్రాయుధము.

20 మాత్రలుగలడబ్బీ 1కి వెల 1-0-0.

రోమహరి.

ఈభస్మమును నీటితో గట్టిగా కలిపి పట్టించిన, రోమములు రెండు నిమిషముల లో మొదలంట రాలిపోవును. దీనివలన చర్మము నలుపెక్కను. మంటయుండదు. డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0. వి. పి. లో 0-12-0.

శామర తైలము

శామర, తీట, ఏనుగుగజ్జి, దురద, రసి కారుట మొదలగువాటికి మంచిమందు.

డబ్బీ 1-కి వెల 6 అణాలు మాత్రమే.

జ్వరహరి

చలిజ్వరము, విడుపుజ్వరము, మన్యజ్వరము మొదలగుసమస్తజ్వరములకుదివ్యవధము

సీసా 1కి వెల 0-12-0 అణాలు.

కర్ణశూలహరి

5,6 బొట్లను చెవిలోపోసిన బాధతగ్గును. మంటయుండదు. త్వరలో మాన్పును.

సీసా 1కి వెల 0-6-0 అణాలు మాత్రమే.

సుఖభోగి మాత్రలు.

కొరుకు సవామేహములకు ఈమాత్రలు బాగుగ పనిచేయును. వీనిని తినుచువుండు పడినచోట సుఖభోగి తైలమును రాయవలయును. ఇవి రక్తశుద్ధికి మేహకారక జాడ్యములకు కూడ చాల ఉపయోగకారి. 20 మాత్రలుగల డబ్బీ 1-కి వెల రు. 1-0-0.

సుఖభోగి తైలము

డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0. వి. పి. సహా 1-4-0 విధములన్ని ప్రణాములకును, కొరుకు పుండ్లకును ఈ తైలము ఉపయోగించును. ఈతైలమును రాచిన పుండ్లు మానును. లోవలికి మాత్రలను తినవలయును.

అమృతాంజనముడిపో ౧౦౯, వేరిరోడ్డు, బొంబాయి లేక ౬, తంబుశెట్టివీధి, మదరాసు.

MADRAS.—Printed and Published by K. Nageswara Rao at the Andhrapatrika Press, No. 6 & 7, Thumba Chetty Street, George Town.